

Reeder

dergi

zuhal
olcay

RÖPORTAJ

*"Akıl ve vicdan terazisi yoksa
bir insanın, yaptıkları çok
da ilgimi çekmiyor!"*

MAYIS/HAZİRAN 2022

Çağlar Yılmaz

Özkan Dağışan

Güvenç Dağüstün

Mustafa Ilgın Üçgül

Ahmet Turan Akkaya

Erman Yüksel

Melike Zeynep Baygın

Şilen Güner

Çağlar Yılmaz

Can Tütün

Küberra Taşkın

Mahmut İnce

Duygu Kebiç

Buse Akın

Engin Dilsiz

Zeynep Tanrıverdi

Mutlu Avcı

Eren Tuncer

Büşra Çölez

Kıymet Ayyüce Keklikkoca

Ceren Dizlek

Gökhan Coşkuner

Nurhayat Çamoğlu

Mustafa Kemal'i Anlamak

Sarı Saçlım, Mavi Gözlüm, Bir Daha Çık Gel Samsun'dan...

Zuhal Olcay Röportajı

Yüreğimizdeki Evrenselliğe Çoktan Kavuştun: Kemal Sunal

Ayakkabı Boyacısı

Samsun 56'lar...

Performans

Hayatla Dalga Geçmek

Ruh İkizi

Sosyal Medyayı Güvenli Kullanma Kılavuzu

Teknolojik Aletlerin Hayatımızdaki Yeri

Adımda Saklı Kaldın

Benim Adım Gökyüzü

İlahi Aşkın Yeniden Yazılışı

Fit miyiz?

Voleybolun Tarihçesi

Türkiye'nin İlk Yerli Otomobilinin Hikâyesi

Asılan Tabutlar

Evren Aslında Bir Sanal Gerçeklik mi?

Hafızanın Çok Uzak Geçmişini İçine Alacak Şekilde Genişlemesi: Hiperemnezi

Türküler ve Hikâyeleri-"Bir Fırtına Tuttu Bizi"

Neden Korku Filmi İzlemeliyiz?

Kitaplara Kulak Ver

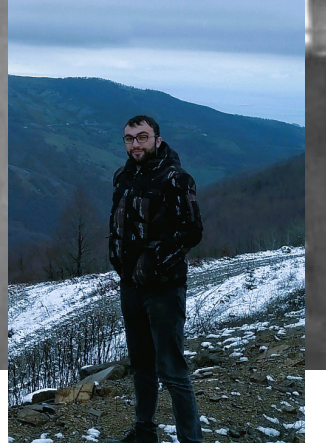

MİLLİ MÜCADELE BİTMEZ.

İlk adım atıldığı Samsung'da, Reeder olarak
geleceğe adım atmaya devam ediyoruz.

Reeder

Geleceğimiz için geçmişimize, Mustafa Kemal'in Türk milleti için yaptığı icraatlara bir bakalım.

ÇAĞLAR YILMAZ

Mustafa Kemal'i Anlamak

Bir düşünün; geçmişimizi ne kadar biliyoruz, ne kadarını bilmek istiyoruz, ne kadarını araştırıyoruz?

Geçmiş neden önemli biliyor musunuz? Geçmiş, gelecek demektir. Geçmişini bilmeyen, geleceğine şekil veremez. Gelin, geçmişimize, Mustafa Kemal'in Türk milleti için yaptığı icraatlara bakalım.

Mustafa Kemal, 1923 aydınlanmasında, okuma yazma bilmeyen, cahil bırakılmış bir toplumda aydınlanma olamayacağını anlamış ve önce okuma yazma seferberlikleri oluşturmuştur. Mustafa Kemal Atatürk, 682 sayılı kanunla vatanın bir zamanlar padişahların kişisel malı olan tüm ekilebilir arazilerini öküzüyle beraber çiftçiye bedava dağıtmıştır. Osmanlı döneminde bırakın ekeni, toprağı ekme-yenden bile vergi alınırdı. Atatürk ise tüm lüzumsuz vergileri kaldırdı, sadece üretimden vergi aldı. Böylece ulusun toprakları ekildi, biçildi. Atatürk, verimli üretim için çağdaş tarım okulları açtı.

Okuma bilmeyeni millet mektebine çağırdı. Bir an evvel okuma öğrenilsin diye yeni alfabe getirdi. Sonra Avrupa'ya döndü ve "Malımı alanın malını alırım" dedi (Kliring Sistemi).

Sanayi ülkelerine yüksek fiyattan tarım ürünleri sattı. 1930'lu yıllarda İtalya'dan portakal getirildi. Adana başta olmak üzere Mersin, Antalya ve Ege'nin bazı bölgelerine portakal fideleri dikildi.

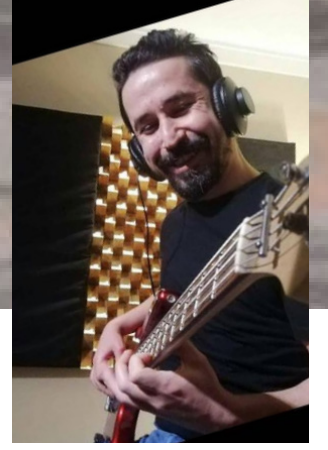
Atatürk kazandığı her kuruş parayla bir başka fabrika açtı.

Bir yandan da sanayiye yatırım yaptı. Bu fabrikalardan bazıları şunlardır:

- *İskenderun Demir Çelik Fabrikası
- *Nazilli Basma Fabrikası
- *Kayseri Sümerbank Tekstil Fabrikası
- *Şişecam Fabrikası

Atatürk, Aliağa Rafinerisi ve daha birçok fabrikayı Ruslara yaptırdı, parasını da yetiştirilen portakallarla ödedi. Türk sanayisinin omurgasını oluşturan bu hayati tesisler sayesinde hem on binlerce insanımız iş buldu hem de Türkiye milyarlarca dolarlık ithalattan kurtuldu, dışa bağımlılığı azaldı. Bunların karşılığında ise bir lira bile ödemedik. Hepsinin parası sebzeyle, meyveyle, narenciyeyle ödendi.

Tıpkı aynı yıllarda çay bitkisinin Rize'ye getirilip ekilmesi gibi. Tıpkı 1927'de çıkartılan yasa ile fındık fidesinin ihracatının yasaklanıp Ordu ve Giresun'un fındık yetiştirilen il olarak kabul edilmesi ve devamında fındık kongresinin toplanması gibi. Atatürk hiç borç almadı derler. Bu bilgi gerçek değil. Doğrusu, Atatürk'e kimse borç vermek istememiştir. Nitekim Atatürk bulunduğu parayla fabrika açıyordu. Atatürk'ün ülkesi tarihin gördüğü en sert buhrandan yara almadan çıkmıştı. Hem de iktisatçısı yokken, çiftçileri okuma bilmezken!

Sana hasret, sana vurgun gönlümüz.
Neredesin mavi gözlüm? Uyan bak bizim hallere!

ÖZKAN DAĞAŞAN

Sarı Saçlım, Mavi Gözlüm, Bir Daha Çık Gel Samsun'dan...

Mustafa Kemal Atatürk, önceleri İttihat ve Terakki'nin "aktif" bir üyesidir. Kısa zamanda bu teşkilatın iç yüzünü öğrenir ve geri çekilir. Mustafa Kemal Atatürk, cumhuriyetçi ve devrimcidir. Daha 1905'te atandığı ilk görev yeri olan Şam'a gitmeden önce arkadaşlarıyla yaptığı bir toplantıda, "Asıl dava, yıkılmak üzere bulunan bir imparatorluktan önce, bir Türk devleti çıkarmaktır" der.

Atatürk'ün yıkılmış bir imparatorluktan yeni bir Türk devleti kurmak için Samsun'a geldiği günün üzerinden tam tamına 102 yıl geçti; geçen gün sayısı "37256" ... Dünyada hiçbir lider sağlığında ve öldükten sonra dahi bu kadar çok sevilmemiştir.

"Kemalizm, geçmişin bekçiliği değil, geleceğin öncülüğüdür." Neden böyle bir ideolojik tutku? Neden Atatürkçülük değil de, Kemalizm diyorsunuz dersiniz bu soruya cevabım şu: Bana göre Atatürkçülük anlamsız ve yanlış bir isimlendirme. Kemalizm, sadece Türkiye aydınlarının benimsediği bir fraksiyon değildir; dünya ülkelerinin çağdaşlık ve gelişmişlik doktrinlerine katkı yapan, siyasal bilimciler tarafından bilimsel makalelerde insan odaklı kalkınma ve bireysellikten toplumsal çağdaşlığa uzanan birçok kavramın tanımlarının cevabı olarak ele alınmış, sürdürülebilirliği olan bir doktrinler manzumesidir. Kemalizm; devrimdir, medeniyettir, ahlaklıdır.

ZUHAL OLCAY

SÖYLEŞİ:
GÜVENÇ DAĞÜSTÜN

Bundan yıllar önceydi. Ya konservatuvardayım ya ondan da öncesi. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın hiçbir konserini kaçırmıyordum. Cuma akşamları saat 20.00'de ve tekrarı cumartesi sabahları 11.00'de...

İşte o hafta Ankara'ya

Zuhall Olcay gelecekti ve ben onu ilk defa yakından görecektim. Şef Rengim Gökmen yönetimindeki CSO, Zuhall Olcay'ın "Evita" müzikalinden söylediği parçalara eşlik ediyordu. Sahneye çıkmadan saniyeler önce ışığı girer mi bir insanın, salonu doldurur, aydınlatır mı? İşte öyle bir şeydi Zuhall Olcay ile ilk karşılaşmam. Konserler bittikten sonra kuliste tanıştım kendisiyle. Kardeşim İlgit, Olcay'ın teyzesi Nimet Karatekin'in piyano öğrencisiydi. Bunlardan konuştuk. Sonra ona dedim ki, "Biliyor musunuz, bu müzikaldeki bu düeti bir gün sahnede beraber söyleyeceğim sizinle!"

Aradan yıllar geçti. Ben Viyana'ya opera eğitimimi tamamlamaya gittim. Döndüm. Bir projede bir araya geldik. Eserin çok sayıda konserini, CD ve DVD kayıtlarını yaptık. O kadar iyi anlaştık ki bugün en yakın birkaç dostuyuz birbirimizin.

Hatta iki sene önce Zuhall'in yine büyük bir konserine konuk oldum ve biliyor musunuz ne söyledik beraber? Evet! "Evita"daki o düeti.

reeder dergi'nin bu sayısında can dostum Zuhall Olcay ile sizler için söyleştik...

Yeni bir proje ve bomba gibi bir prömiyer! "Nâzım'ın Şarkıları" ilk defa Harbiye Açık hava Sahnesi'nde görücüye çıktı. Bu proje nasıl oluştu?

"Nâzım'a Armağan" projesi teklif edildi, ben de içinde olmak istedim. Hem çok sevdiğim şarkıları Ferhat Livaneli Orkestrası eşliğinde seslendirecektim hem de büyük şairimizin hayatına bir bakış, bir saygı duruşu olan, teatral anlatılı bir özel gösteri olacaktı. Gerçekten de KerkiSolfej'in organizasyonu ile güzel bir başlangıç gerçekleştirdik. Projeyi hem ülkemizin birçok kentinde hem de yurtdışında sahneye taşıyacağız.

Türkiye'de ve hatta dünyada bir markasın. Oyuncusun; tiyatro, dizi, film hepsini yaptın ve bunların hepsi hiçbir zaman unutulmayacak işler. Sonra müzikal, albümler, konserler... En başından beri planladığın kariyer bu muydu?

Öncelikle şahsıma yönelik bu güzel değerlendirmelerin için çok teşekkür ederim Güvenç. Çok küçük denilecek bir yaşta karar verdim oyuncu olmaya ve konservatuvara gidip bunun eğitimini almaya. Sanatçı bir ailenin içinde olmam kuşkusuz etkili olmuştur. Ama söylediğim şeyi gerçekten çok istedim ben. Kariyerimde yeteneklerimi keşfettikçe hep çıta yükselttim ki bu durumda sorunun cevabı "Evet, planladım" oluyor. Ama şanslıyım ki planlarımı uygulamak da nasip oldu.

Yarın sabah telefon çalsa, nasıl bir teklif gelsin isterdin?

Tiyatro benim ilk göz ağrım, eğitimim ve beni inşa eden temelim. Kuşkusuz yeri başımın üstünde ama diğer disiplinler de aşklarım; bu kesin. Birini diğerine tercih edemem ama sabah uyansam ve güzel bir müzikal teklifi gelse çok sevinirim. Özgün bir metin, müzikler, zimba gibi bir oyuncular, harika bir orkestra... Ne güzel olur...

Yeni bir oyun geliyor mu?

Oyun arayışlarım sürüyor. En kısa zamanda bir oyun yapacağım. Benim planlarım hep var ve sağlığım el verdiğince de hep ama hep olacak.

Peki "Daha dur, şunu da yapacağım" dediğin bir şey kaldı mı?

Hiç tek kişilik oyun oynamadım ama çağdaş bir yazarın içime sinen bir oyununu bulursam yaparım. Oyun, günümüz insanı ve onun açmazları ile ilgili olmalı.

Adana'da Altın Koza'da "Yaşam Boyu Onur Ödülü" alırken söylediklerin "Al da duvara as" dedirten türdendi. Hatırlayalım: "İnsan hangi işi yaparsa yapsın, eğer kendi karanlık tarafına yeniliyorsa, başkalarının onurunu ve kendi onurunu çiğniyorsa burada bir başarıdan söz etmek mümkün değildir. Çünkü onur, insan hayatından uzundur."

Adana'daki sözlerimle ilgili söylediklerine çok teşekkür ederim. Onuruyla olmayan hiçbir şeyin, hiçbir başarının benim için alkışlanacak bir tarafı olamaz. Akıl ve vicdan terazisi yoksa bir insanın, yaptıkları çok da ilgimi çekmiyor doğrusu. Başkalarının mutsuzluğu üzerine haksızca inşa edilen bir iş başarılı sayılabilir mi?

Yaşadığımız dünyada nelerden rahatsızsın?

Dünya her şeyden önce tükenmekte olan bir gezegen ve üzülen söylemeliyim ki insanların modern gereçleri var ama hırsları, kötülükleri hâlâ Orta Çağ seviyesinde. Bu çok üzücü. Büyük bir sarsılma ile kendine gelmezse insanlık, ne yazık ki yolun sonu çok karanlık. Umudumuzu koruyacağız kuşkusuz ama herkes kendi payına "Ne yapabilirim?" diye içtenlikle düşünmek zorunda.

Ülkemizde kadın hareketinin dününü ve bu gününü nasıl değerlendiriyorsun? Türkiye'de kadınlar haklarının farkında mı?

Kadın hareketinin durumu da farklı değil. Hâlâ 80'ler Türkiye'sindeki kadın sorunlarının aşılamadığını dehşetle görüyoruz ne yazık ki. Kadınlar, hakları için daha gür çıkarmalılar seslerini. Zaman zaman yetmiyor. En acısı da ne biliyor musun? "Bu haklar için de çok yaygara koparılıyor" diyen kadınlar var. Kadın olarak biz davamıza ve hakkımıza inanmazsak...

“

ZUHAL OLCAY

ONUR,
İNSAN
HAYATINDAN
UZUNDUR.

”

“İnsan hangi işi yaparsa yapsın, eğer kendi karanlık tarafına yeniliyorsa, başkalarının onurunu ve kendi onurunu çiğniyorsa burada bir başarıdan söz etmek mümkün değildir. Çünkü onur, insan hayatından uzundur.”

Ruhun şad, mekânın cennet olsun büyük usta...

Yüreğimizdeki Evrenselliğe Çoktan Kavuştu: Kemal Sunal

Adını dahi duyduğumuz zaman yüzümüzde tatlı bir tebessüm yaratan, erken kaybı ile yüreklerde acı bir tat bırakan, sanatının en olgun çağında yitirdiğimiz Türkiye'nin gülen yüzü, güldüren yüzü, tüm zamanların en komik adamı Kemal Sunal'dan bahsetmek isterim.

Yeşilçam'dan bahsettiğimiz zaman akla önce büyük oyuncular gelir. Bu oyuncuların arasında da komedyenler başı çeker. Zira güldürü türü seyircinin en çok ilgisini çeken türlerden biri olarak her zaman ön plana çıkmaktadır. Dünya sinemasında da bunun birçok örneğini görebiliriz, kendi ülkelerinde fenomen olan Charlie Chaplin, Eddie Murphy ve Jim Carrey bu isimlerin belki de en önde gelenlerindedir.

İşte bizim "Hababam Sınıfı'nın Şaban'ı, "Kapıcılar Kralı'nın Seyit'i, "Çöpçüler Kralı'nın Abdi'si Kemal Sunal da bu türün ülkemizdeki en önde gelen isimlerinden birisidir, çoğu kişiye göre de en önemlisidir. Türk insanının kalbinde en çok Şaban karakteri ile oynadığı birçok filmle yer edinmiştir. Bizi anlattığı filmlerinde ne kadar yerel olsa da hiç konuşmadan sadece jest ve mimikleri ile karanlıkta koltuğunda oturan insana bile kahkaha attıracak kadar evrensel bir isimdir Kemal Sunal.

Güldüren bir insandı şüphesiz ama askerliğini yaparken sanki başına biraz dert olmuş bu yönü; 35 yaşında askere gittiğinde, diğer askerlerin kendisini görünce gülmeye başlaması sebebiyle, birliğin düzenini bozduğu için geri hizmete verilmiş. İşte böyle bir sanatçıyı, böyle bir karakterini yitirdi Yeşilçam kendisine doyamadan.

Filmlerinde milyonları güldüren Kemal Sunal, özel hayatında çok az konuşan, çok soğuk bir adam olarak bilinirmiş. İş ve ev yaşamında titiz bir insan olarak tanınmış, ev halkına sanatçı olduğunun ağırlığını hiç hissettirmemiş. Eşinin tanımına göre "aile babası" profilini hiçbir zaman bozmamış.

Akşam yemeklerine daima vaktinde yetişen, aile ilişkilerine önem veren ve çocukları ile çok iyi arkadaş olan, herkes tarafından sevilen sanatçı; filmlerinin aksine, çok fazla gülmeyen ve sululuktan hoşlanmayan bir yapıya sahipmiş. Aynı zamanda çok da iyi bir arşivci olan sanatçı, kendisi ve ailesiyle ilgili belge, fotoğraf, anı yazısı, kendisine gelen mektuplar gibi manevi değeri olan eşyaları büyük bir titizlikle ve düzenle saklamış, çocuklarının çizdiği resimlere kadar her şeyi muhafaza etmiş. Kendisine gelen mektupların hepsini okuyan sanatçı, yine aynı özenle bu mektuplara cevaplar vermiş ve bizzat postaneye

MUSTAFA ILGIN
ÜÇGÜL

götürüp gönderimlerini kendisi yapmış.

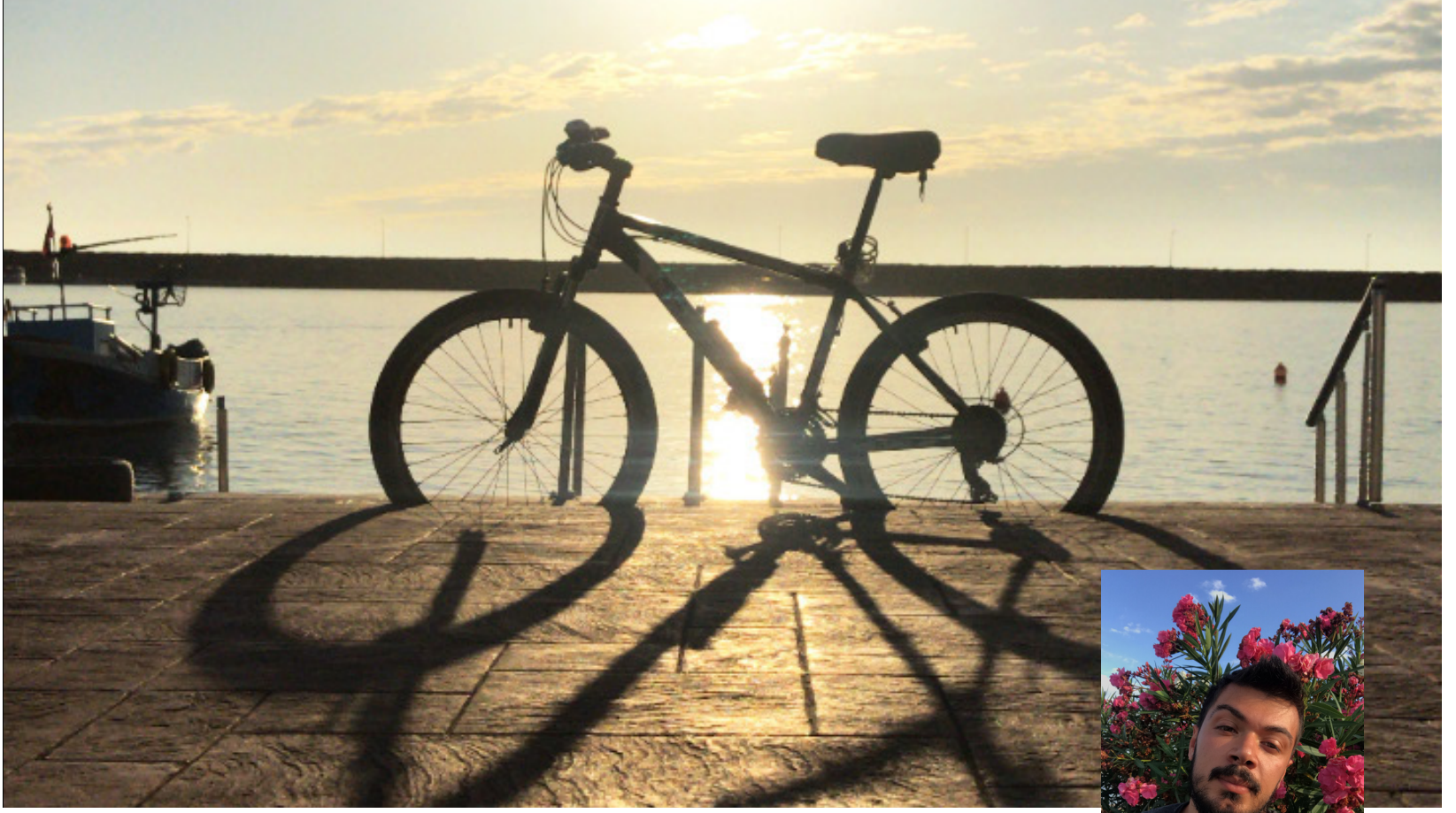
Herkes gibi ben de Kemal Sunal akımı içinde büyüyen, onun filmleri ile en sıkıntılı anlarımda dahi tebessüm eden insanlardan birisiyim. Onu öyle sevdim, sahiplendim ki sanki TV'de gördüğümüz bir aktör değil de çok yakından tanıdığımız biri, ailemizden biri gibiydi; TV'yi açtığımız ve onu gördüğümüz her an evimizin baş misafirlerinden birisi oldu. Kendi çocuklarım da onun filmleri ile gülüp eğlenir oldular; çok sevdim Şaban'ı... Kaçınıncı nesil onun filmleriyle büyüyor bilmiyorum ama ben büyüdüm, şimdi ise benim çocuklarım onun filmlerine kahkahalarla gülerek ve onu izlemekten huzur bularak büyümeye devam ediyor.

Hiç unutmuyorum; vefat ettiğini öğrendiğim zaman sanki aileden birisini kaybetmiş gibi üzülmiştim, hatta cenaze törenine bile katılmayı düşünmüştüm ama yaş itibarıyla küçük olduğum ve mesafe olarak İstanbul'a uzak olduğumuz için mümkün olmamıştı. Kabrini çok sonra ziyaret edip dua okuma şansına sahip olduğum Kemal Sunal'ın yeri bende hep ayrı olmuştur.

Onunla ilgili yazılacak, söylenecek belki çok şey var, ne desek, söylesek yetmez inanın. Bu satırları dahi yazarken filmlerinden birçok sahneyi, hatta repliği aklımdan geçirip gülüyorum.

Biliyorum ki Kemal Sunal ismi bizden sonraki kuşaklara aktarılacak ve sinema tarihimizin kült isimlerinden birisi olacaktır (bana göre çoktan oldu). Tıpkı Charlie Chaplin gibi belki o da yüreklerimizdeki evrenselliğe çoktan kavuşmuştur.

Ruhun şad, mekânın cennet olsun büyük usta Kemal Sunal..

İşimizi bir sanat icra eder gibi yapmalıyız.

Ayakkabı Boyacısı

AHMET TURAN
AKKAYA

Yıllar yıllar önce rahmetli Tevfik Gelenbe Hocamız ayakkabı boyatırken ayakkabı boyacısı Mustafa'ya "Kadıköy'de acelem var, provaya yetişeceğim" der. Mustafa da kafayı kaldırır der ki, "Hocam sen oyun oynarken, 'Hadi hadi hoca çabuk oyna, otobüse yetişeceğiz diyor muyuz? Müsaade et de sanatımızı yapalım.' Boyacı, 'Ben neyim ki, Kadıköy'de bir ayakkabı boyacısıyım, alayım hemen şuradan parayı, Tevfik Hoca'yı da göndereyim, bir kişiyi daha sıkıştırıyım ayakkabı boyama-ya' demek yerine yaptığı işi bir sanat gibi yaptığı için, işte bu sayede bugün burada anılabiliyor.

İşimizi iyi yapmalıyız; işimizi iyi yapmak kazancımızın karşılığı değil karakterimizin yansımasıdır. Steve Jobs'ın babasının dediği gibi, "Yaptığın bir sehpa varsa, sehpanın en altında kalan tahta kimse görmese de oraya en iyi tahtayı bulup koyacaksın." STFA'nın kurucularının da bir sözü var, çok severim: "Döktüğün beton toprağın altında kalsa bile güzel olmalı!" Başkası övmese de, görmese de işini iyi yapacaksın.

Son olarak dünya genelinde şiddet karşıtı ve ırksal eşitlik görüşleriyle tanınan ve 1964 yılında Nobel Barış Ödülü'nü kazanmış Martin Luther King'in bir sözünü hatırlatayım:

"Eğer sizden sokakları süpürmeniz istenirse Michelangelo'nun resim yaptığı, Beethoven'ın beste yaptığı, Shakespeare'in şiir yazdığı gibi süpürün. O kadar güzel süpürün ki, gökteki ve yerdeki herkes durup 'Burada dünyanın en iyi çöpçüsü yaşıyor' desin."

56

ERMAN YÜKSEL

Öğrenmenin yaşı yoktur.

Samsun 56'lar...

Çevrende "Benim bunları yapacak vaktim yok", "Çalışmaktan kendime vakit ayıramıyorum", "Bizden geçti artık" gibi sözleri söyleyenler varsa ya da sen de kendine bunları söylüyorsan sana birisinden bahsedeceğim. Bahsedeceğim kişi hukukçu, müzisyen, orkestra şefi, besteci, yazar, eğitimci, yönetici, sunucu, radyo programcısı ve sporcu. Aslında bir kişi dedim ama tüm bunların aynısını yapan bir de ikiz kardeşi var. Onlar Selim ve Kerim Altınok kardeşler. Bunları yapmaları büyük bir başarı ama bilinmesi gereken en önemli ayrıntı, ikisinin de görme engelli oluşu.

İki kardeş sırayla çocuk yaşlarda görme engelli olmuş. Üzüntü verici bir ilerleyişle yavaş yavaş kaybetmişler görme yeteneklerini. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden sınıf birincisi ve ikincisi olarak mezun olmuşlar. Aynı üniversitede yüksek lisans ve doktora yapmışlar. Kabartma kurslarını tamamlayarak kendi çabalarıyla yabancı dillerini geliştirmişler. İstanbul Devlet Konservatuvarı'nın Batı Şan bölümünden mezun olmuşlar. Kerim gitar, Selim ise mandolin ve keman çalabiliyor. Grup Dinlence adında bir müzik grupları var. Sezen Aksu ile düet yapmışlar. Satranç milli takım sporcuları olmaları yanında kabartma satranç kitabı hazırlayıp görme engellilerin bu sporu yapmasına yardımcı olmuşlar. Selim Altınok ünlü Rus satranç ustası Karpov ile yaptığı maçtan beraberlikle ayrılmış. Kendilerinin internet sitesi selimkerim.com'da daha yaptıkları nice çalışmayı sergilemişler. Ben buraya sadece örnek olması için birkaç tanesini yazdım. Yazdıkları Karanlığın Rengi Beyaz kitabında tüm ayrıntılar var ve bir solukta okunabilir bir kitap bu. Kitabın her sayfasında "Ben olsaydım bu kadar güçlü kalıp böyle mücadele edebilir miydim?" diye soruyor insan.

Oscar törenlerinde attığı tokat ile gündeme gelen Will Smith'in bir filmi "The Pursuit of Happiness" üzerine şimdi anlatacağım. Bu, Chris Gardner'in gerçek hayat hikâyesinden uyarlanmış eski bir film. "Umudunu Kaybetme" adıyla ülkemizde gösterilen, belki de izlediğiniz bir film bu. İnsanların nasıl başucu kitapları olması gerekiyorsa bence başucu filmleri de olması gerekiyor. Bu film ve bu hikâye de tam olarak öyle. Acı dolu hayatının her anında yenilmez bir savaşçı mücadelesi veren bir adamı anlatıyor. Hayatının

zorluklarının yanında aslında hiç vakti, hiç parası yokken kendini geliştiren, öğrenen ve sonunda kazanan biri... Ne zaman hayatta yaşadıklarımın zor olduğunu, vaktimin olmadığını düşünsem Chris'in metro tuvaletinde evladyla geçirmek zorunda olduğu sahne gelir aklıma. Kendi kendime "Ne kadar şanslıyım hayatta" ve "Dert ettiğim şey aslında ne kolay ve ne kadar çok vaktim var öğrenmek ve kendimi geliştirmek için" derim.

Ünlü yazar Tolstoy, 67 yaşında evladını kaybeder. Bu ölüm onun hayattan kopmasına neden olacakken Moskova'da bisiklet sevenlerin kurduğu bir dernek tarafından kendisine bir bisiklet hediye edilir. Hediye güzeldir ama Tolstoy bisiklete binmeyi bilmiyordu. Tolstoy bisiklete binmeyi o yaşta öğrenir. Bu olay toplumun artık geç diyeceği yaşlarda da yeni şeyler öğrenilebileceğini gösterir bir olay olarak tarihe geçer. "Öğrenmenin yaşı yoktur" ve "Hiçbir şey için geç değildir" anlamında kullanılan bir ifade halini almıştır "Tolstoy'un bisikleti".

Son hikâye de reeder günlerimden, yani sahadan. Samsun'da ekip arkadaşım ile yaptığımız bayi ziyaretinde sohbet içinde 56'lar diye bir yerden bahsettiler. Merak edip sordum "Neden bu semte 56'lar denmiş?" Bir sessizlik oldu. Samsun'da yaşayan beş kişi de cevabı bilmiyordu. Merak etmezsen öğrenemezsin. Mücadele etmezsen kazanamazsın. Kendini geliştirmek için yeterli vaktin var; önemli olan, ne kadar istiyorsun sorusuna vereceğin cevap. Tolstoy kadar yaşlı değilsin, Selim ve Kerim gibi görmende, okumanda problem yok, Chris gibi küçük bir çocukla sokaklarda gezmek zorunda değilsin. Bu arada neden mi 56'lar demişler? İlk merak ettiğin bu olsun; öğrenmeye 56'larla başlamaya ne dersin?

Başkasının hiçbir beklentisinin bizim “performans”ımızı olumsuz etkilemesine izin vermemeli, kendimizin farkına varmalıyız.

MELİKE ZEYNEP
BAYGIN

Performans

Bazen yapabileceklerimizin farkına varmak konusunda çevreden destek alıyoruz. Nasıl mı? Daha önceden nasıl yapılacağına dair bir fikrinizin olduğu ama hiç yapmadığınız bir şeyi düşünün. Çevrenizdeki insanlar sizin bu işi yapacağınıza inanır ve size güvenirlerse sonucunda “performansınız” artabilir. Tabii bu durumun tam tersi de mümkündür. Bu durum “performansınızı” düşürmekle birlikte sizi strese sokan bir etken de olabilir. Acaba birilerinin dediklerini bir kenara bırakıp kendimizi görme zamanımız gelmiş olabilir mi? Düşünelim.

Yirminci yüzyılın ikinci çeyreğinde General Motors’un Eski Araştırma Bölümü Başkanlığını yürüten ve aynı zamanda da bir mucit olan Charles Kettering, “Büyük başarılar daima büyük beklentiler çerçevesinde meydana gelir.” diyerek başarı ölçütünü büyük beklenti çerçevesiyle ilişkilendirmiştir.

Peki başkalarının büyük beklentileri mi yoksa bizim kendimizden büyük beklentilerimiz mi?

Bazı varsayımlara göre insanlar, başkalarının kendileriyle ilgili beklentilerinin seviyesine ulaşmaya eğilimlidir. İnsanlar, genel olarak başkalarının kendilerinden beklediği “performans”a ulaşmaya çalışırlar. Hatta bu durum ilk öğretmen-öğrenci ilişkilerini inceleyen araştırmalarla doğrulanmıştır. Araştırmalar bir öğretmen öğrencisinin “yetenekli” veya “zeki” olduğuna inanırsa, öğrencisinin o seviyeye ulaşmasını teşvik edecek şekilde davranacağını; bir öğretmen öğrencisinin “zor” veya “sorunlu” olduğuna inanırsa da, söz konusu öğrencinin o kadar da desteklenmeyeceği ve dolayısıyla iyi performans göstermeyeceğini ifade etmektedir.

Bu duruma farklı bir bakış açısı ile yaklaşmak adına konuşmacısı ve performans alanında çalışan psikolog Ozanser Uğurlu’nun kötü olan şeyler olduğu kadar iyi olan şeylerin de varlığını vurgularken ifade ettiği sözleri hatırlatmak istiyorum: “İyilik, kötülük her yerde.

İyi, kötü hissetmek her an mümkün.

Ama siz her zaman iyi hissetmeyi seçin.

O kötü hissettiğiniz zamanlara tutunmayın.”

Yani aslında insanların çevresinde olumsuz şeyler olurken de, çevrenin beklentisi insanlardan yüksek değilken de insanlar performansını yüksek tutabilir. Çünkü “performans”ımız bizim nasıl hissettiğimize bağlı olarak değişebilir. Bence bu yüzden başkasının hiçbir beklentisinin bizim “performans”ımızı olumsuz etkilemesine izin vermemeliyiz. Kendimizin farkına varmalıyız. Çünkü Kobe Bryant der ki: “Eğer kendinize inanmazsanız kimse sizin yerinize bunu yapmaz.”

“Ya hata yaparsak o zaman ne olacak?” dediğinizi duyar gibiyim. Eğer hatalarınızı bir felaket olarak değerlendiriyorsanız ileriye yönelik adım atmakta biraz zorlanabilirsiniz. Ama hatalarınızı, yükselebilmek için bir basamak haline getirmek de sizin elinizde. Hatalarınızdan ders çıkartabilirsiniz eğer, hatalarınız size hayata farklı bir açıdan bakabilmeyi öğretir. Hatalar birbirlerine benzeyebilir ama hata sonrasında seçilen yol insanın kendine özgüdür.

Hayat sizin, “Her anını yaşadıkça sevesiniz olsun.” Bu yüzden hatalarınızı da sevin, onlardan korkmayın, onlara sarılın ve “Benim güzel hatalarım da var” diyebilirsiniz. Çünkü o performans gösterecek olan da, sonucunu yaşayacak olan da sizlersiniz. Bir de unutmadan ekleyeyim: “İnsanı insan yapan kusurlarıdır.”

ŞİLEN GÜNER

Bir tane hayatımız var ve bu kısa zamanı eğlenceli bir şekilde geçirmemiz gerekiyor.

Hayatla Dalga Geçmek

Hayattan zevk almak hepimiz için oldukça önemlidir. Bu cümlede anlatılmak istenen açık. Bir tane hayatımız var ve bu hayat sandığımızdan daha kısa bir sürede son bulacak. Dolayısıyla değiştiremeyeceğiniz şeyler yüzünden kendinizi üzmemek ve bunlar üzerine kafa yormak yerine, geçireceğiniz kısa zamanı eğlenceli bir şekilde geçirmeniz daha doğru olacaktır. Bu, motivasyon artırıcı ve eğlenceli cümleyi, dilerseniz arkadaşlarınıza tavsiye vermek istediğiniz zamanlarda kullanabilirsiniz.

“Life is short, make fun” cümlesinde “life”, yani hayat kelimesi isim olarak kullanılmışken “short” yani kısa kelimesi sıfat, “make” yani yapmak kelimesi fiil olarak kullanılmıştır. “Make fun of something” kalıbı ise kabaca, “bir şeyle dalga geçmek” anlamında kullanılmaktadır. Bu kalıp kullanılırken verilmek istenen anlam da, hayatla dalga geçmek, onu eğlenceli bir hale getirmektir.

ÇAĞLAR YILMAZ

Ruh ikizi kavramı nereden doğdu,
hiç merak ettiniz mi?

Ruh İkizi

Bir kez olsun düşünmez misiniz?

Uzun zamandır tanıyormuşuz gibi oluruz ya bazen ilk defa gördüğümüz birini. Sanki daha önce bir yerlerde karşılaşmışız hissine kapılırız ya. Nerede karşılaştık diye düşünür dururuz ya, anlamlandıramadığımız bu durum karşısında şaşkınlığımızı gizlemeyiz hani. İşte bu durumun açıklamasını mitolojiden yararlanarak sizlere aktaracağım.

İlk olarak bu konu Yunan mitolojisinde yer almaktadır; özetle laneti başlatan insanlar, yaratıldıklarında dört kollu, dört bacaklı, bir kafada iki ayrı yüze ve tek ruha sahip çok güçlü yaratıklarmış. Güçlü ve cesur varlıklar her türlü taşkınlığı yapar, Tanrıları onurlandırmayı ve dua etmeyi ihmal ederlermiş. Tanrı Zeus bu varlıkları yıldırımıyla ortadan ebediyete kadar ikiye ayırmış. Bir taraf erkek, bir taraf kadın olmuş. Bu varlıklar korkudan birbirlerine sarılmışlar.

Zeus bu durumun böyle olmayacağını anlayıp bedenleri uzayın sonsuzluğundaki dünyanın farklı yerlerine atmış. Her uzva fazlasıyla sahip olan bu bedenlerin tek ruhları varmış ve Zeus'un yıldırımıyla ikiye ayrılmışlar. İşte o gün bugündür, yarım parçalar tamamlanmak için diğer yarılarını arar olmuşlar.

Ruh eşinizi bulmanız dileğiyle...

Sosyal medyada nelere dikkat etmelisiniz?

Sosyal Medyayı Güvenli Kullanma Kılavuzu

CAN TÜTÜN

Aktif internet kullanıcı sayısının 2,5 milyara ulaştığı şu günlerde, sosyal medya uygulamaları ve internet siteleri günümüz insanların en çok vakit geçirdiği ve hayatına dair birçok şeyi paylaştığı mecralar olmuştur. Böyle büyük bir pazarın olduğu yerde ise sosyal medya güvenliği hepimiz için çok önemli bir yerde olmalı. Bu yazımızda sizlere sosyal medya kullanırken dikkat etmeniz gereken en önemli noktalardan söz edeceğiz.

1. Tanımadığınız kişilerden ve yabancılardan gelen arkadaşlık isteklerini kabul etmeyin. Tabii ki birçoğumuz için arkadaş listemizde yüzlerce kişinin olması sosyal medya profillerimiz için çok önemli. Fakat bununla birlikte hiç tanımadığınız insanlarla arkadaş olduğunuzda onların tüm gönderilerinize erişim sağlamaları, fotoğraflarınızı ve belli başlı kişisel bilgilerinizi görmelerinin yanında sizinle iletişim kurabilecek kadar size yaklaşmaları bazen çok tehlikeli olabilir. Bu sanal dünyada kimliğinizi çalmak isteyen kimlik avcılarında tutun da birçok dolandırma yöntemi kullanan dolandırıcılara kadar yüz binlerce siber suçlu, hesaplarınızın birinde ve size çok yakın olabilir. Bu dolandırıcılık ve kimlik hırsızlıklarından en yaygını spam gönderiler ve mesajlardır. Burada hatalı bir tıklama yaparak tüm kişisel verilerinizi karşı tarafa iletmeye olabileceğinizi unutmayın. Sizlere tavsiyem hazır bahar tüm güzelliğiyle yaklaşırken hesaplarınızda ve arkadaş listelerinizde bahar temizliği yapın.

Kimlik hırsızlığı sizin başınıza gelmeseyse bile arkadaş listenizde olan ve gerçekten tanıdığınız birinin başına gelebilir. Böyle bir durumda arkadaşlarınızdan alacağınız borç para mesajlarını yanıtlamadan önce o kişiyle başka bir iletişim seçeneğiyle bağlantı kurup doğrulama yapın.

2. Sosyal medya hesaplarımızdan tutun da kredi kartlarımızdan e-posta adreslerimizin şifrelerine kadar kullandığımız parolaların güçlü ve birbirlerinden farklı olmaları çok önemlidir. Kesinlikle dikkat etmeniz gereken nokta ise belirlediğiniz bir parolanın birden fazla hesapta ve mecrada kullanılmamasıdır. Parola seçerken kişisel bilgi içeren rakamlar kullanmak yerine, özel karakterlerden oluşan ve ardaşık olmayan parolalar seçmek sizin için faydalı olacaktır. Son olarak belli aralıklarla sosyal medya hesaplarınızı gözden geçirmenizi ve biraz zaman ayırarak parola değiştirmeyi düzenli olarak yapmanızı tavsiye ederim.

3. Teknoloji ilerledikçe sosyal medya siteleri ve uygulamaları da kendilerini geliştiriyor. Özellikle sadece parola girerek hesabınıza ulaşmak yerine günümüz teknolojilerinin bizlere sunduğu çok faktörlü kimlik doğrulama (MFA) veya iki faktörlü kimlik doğrulama (2FA) özelliklerini kullanarak hesaplarınıza giriş yaparsanız olası hesap çalınma durumlarının önüne büyük bir engel koymuş

olursunuz. Gerek MFA gerekse de 2FA koruma sistemlerini aktif hale getirmek sizin için sadece birkaç dakika sürecek bir işlem olmasına rağmen güvenliğiniz açısından çok büyük bir yol kat etmiş olacaksınız.

4. Sosyal medya uygulamalarının yayılması ve gelişmesiyle birlikte sosyal medya platformlarında kullanılan "etiket" teknolojisi daha da aktif hale gelmiştir. Bir fotoğraf, video ya da bir yazı paylaşırken arkadaşlarınızı etiketlemek hoş ve eğlenceli olabilir. Bunun yanında sizi etiketleyen kişileri ve gönderileri takip etmeniz ve hatalı ya da spam bir etiketleme gördüğünüzde işlemi iptal edip durumu sosyal medya platformuna iletmeniz güvenliğiniz açısından büyük önem arz etmektedir. Sizi etiketleyen spam bir gönderi, sizin aracılığınızla hesaplarınızda bulunan yüzlerce arkadaşınıza ve onların da hesaplarında bulunan binlerce kişiye rahatlıkla ulaşabilir. Sizlere tavsiyem, kullandığınız sosyal medya platformunun ayarlarına girip etiket ayarlarını güncelleniz ve tanımadığınız kişilerin sizleri etiketlemesine izin vermemeniz olacaktır.

5. Size ait olmayan teknoloji aygıtlarından sosyal medya hesaplarınıza erişim sağlamamaya özen gösterin. Bu cihazlar giriş bilgilerinizi kopyalayabilir ve üçüncü şahıslara aktarabilir. Burada önemli olan sizin güvenliğinizdir. Çok acil bir durum olmadıkça bu seçeneğe uzak durmanız siber güvenliğiniz açısından çok önemlidir.

6. Belki de her gün en az bir sosyal medya platformunda onlarca gönderi paylaşıyoruz. Kabul ediyorum, bu paylaşımlar bizi mutlu ediyor ama ne paylaştığımızı bilmeliyiz. Paylaşımımızda kişisel bilgiler olmaması, e-posta ve telefon gibi bilgilerin yer almaması çok önemlidir. Bu bilgiler kötü niyetli kişilerin ellerinde sizler için tehlikeli bir silaha dönüşebilir. Bir örnek vermek gerekirse, günümüzde yaygın olarak kullanılan bir hırsızlık tekniğinde hırsızlar sosyal medya profillerinizi takip ederek sizin nerede olduğunuzu görebilir ve siz evinizden çok uzaktayken evinizi soymak için uygun bir zaman kolluyor olabilir. Bu gibi bir durumda kalmamak için mümkünse çok sık arkadaş listenizi gözden geçirmenizi, tanımadığınız kişilerle sosyal medya arkadaşlığı kurmamanızı, kuracaksanız bile gönderilerinizi belli gizlilik ve kısıtlı hesaplarla paylaşmanızı tavsiye ederim.

Sosyal medya hepimiz için çok eğlenceli ve bir o kadar da faydalı bir deneyim olabilir. Bu deneyimin böyle kalması, size ve yakınlarınıza zarar vermemesi için yapmanız gerekenleri sizlerle paylaştık. Eğer profesyonel bir hesap (işletme hesabı) kullanmıyorsanız, sosyal medya fenomeni ya da ünlü biri değilseniz hesaplarınızı "gizli hesap" konumunda tutmanızı, belli aralıklarla sosyal medya parolanızı değiştirmenizi, arkadaş listenizde bahar temizliği yapmanızı şiddetle tavsiye ederim.

İkinci Dünya Savaşı'nda Pasifik Cephesi'nde bulunan müttefik kuvvetlere komutanlık eden General Douglas Macarthur'ın söylediği "Dünyada mutlak güvenlik yoktur. Sadece fırsatlar vardır." sözünü günümüz sosyal medya dünyasına uyarlayacak olursak, sosyal medyada mutlak güvenlik yoktur, sadece fırsatlar vardır. O fırsatları yaratmamanız ümidiyle, sevgiyle kalın.

Kendi kullanımlarımızın sınırlarımızı bildiğimizde teknolojinin sonsuz olanaklarından yararlanmak muazzam bir durum.

KÜBERRA TAŞKIN

Teknolojik Aletlerin Hayatımızdaki Yeri

Hayatımızda önemli bir yere sahip olan teknolojik aletlerin iyi ve kötü yönleri yıllardır konuşuluyor. Teknolojik aletlerin hayatımıza birçok kolaylık sağladığı su götürmez bir gerçek. Durum böyle olunca teknolojinin hayatımızın vazgeçilmezi olması kaçınılmaz oldu. Aslında bu, kötü de olmadı. Hayatımız çok fazla kolaylaştı. Artık her işimizi kolayca, daha az emek gücüyle halledebilmeye başladık. Bu durumun dolaylı olarak kadının iş hayatına girmesi gibi toplumsal yararları da çok fazla.

Hayatımızın bir akış halinde olduğunu ve değişimin kaçınılmaz olduğunu kabullenmemiz ise yeni nesil için daha kolay bir işken orta ve ileri yaşlılar için bir hayli zor oluyor. Çünkü yeni durumlara uyum sağlamak yaş ilerledikçe zorlaşıyor. Bu durumda da insanların yeni dünyaya, teknolojiye uyum sağlamaya çalışırken psikolojik olarak etkilendiklerini görüyoruz. Gençler ellerindeki telefonlarla istedikleri zaman istediklerine ulaşabildikleri için eski bağlara ve sosyalleşmelere gerek olmadığını düşünüyor-

düşünüyorlar fakat yaşlılar alıştıkları kalabalıklara ihtiyaç duyuyor. Ziyaretin görüntülü aramayla değil de yanlarına gelip yapılmasını istiyorlar. Yaş ilerledikçe insanı daha çok etkileyen yalnızlık duygusu ve ölüm korkusunu

aşmak için yakınlarında sevdikleri olsun istiyorlar. Öte yandan pandemi gibi bir durum atlattığımızda teknoloji en büyük dostumuz oldu. Sağlığını düşündüğümüz için yanına gidemediğimiz büyüklerimizin sesini duymak, yüzlerini görmek kolaylaştı. İnsanlar işlerine evlerinden devam edebildiler.

Her şeyde olduğu gibi teknolojik aletlerin de insana bir sürü artısı ve eksisi olduğu doğru. Teknoloji gençlerin yüz yüze sosyalleşme becerilerini azaltmış, yaşlıların insana duyduğu ihtiyacı artırmış olsa da hayatımıza çok büyük artıları var. Burada konu, bu artıları veya eksileri tamamen yok etmek olamaz. Kendi kullanımlarımızın sınırını bilmek ve hayattan kopmamak şartıyla teknolojinin sonsuz olanaklarından yararlanmak muazzam bir durum.

Kendi sınırlarımızı bildiğimiz, imkânları en güzel şekilde değerlendirdiğimiz ve geleceğe çok verimli ve başarılı yeni icatlar bırakabildiğimiz güzel günlerimiz olması dileğiyle.

MAHMUT İNCE

3080 adım. Üşenmedim. Erinmedim. Saydım.
Sırf sonu belki sana çıkar diye 662 km uzaktan
saydım ve sonu sana çıkmadı çıkmaz sokaktaki hislerimin.

3081. Adımda Saklı Kaldın

“Nasılsın”, başkasına sorulan bir soru cümlesi olsa da ben bu soruyu en çok aynanın karşısına geçip kendime soruyordum. Belki de kendim zannettiğim yansımama. Biliyordum: Aynadaki yansıma bana benzese de düşünce olarak kendime benzetemiyordum.

Uçma gibi bir yeteneği olmadan da uçabilmenin mümkün olduğu kanaatine vardığım günlerdi. Düşlüyordum. Hiçbir kilometre ve mesafe sorun olmaksızın. Sana doğru uzanan bir atmosfer tabakasında, kilometrelerce uzaktan aynı gökyüzüne bakmak, aynı güneşte kavrulup, aynı ay ve yıldızlar altında düşlemek uçmaya bedel değil midir?

Hissedersen mesafe yoktur. Hissedersen uçarsın bile. Ama “Uçmanın da fazlası çırpınmaktır” derler ya hani. İşte öyle. Kanatlarımı senin özgürlüğüne açtım. Kendime geldiğimde düşmüştüm.

Evet. Çünkü bir düştü her şey. Her şey en derinden gelen bir histi. Attığın her adımın sonunda onu arzulamak... Bu yüzdendir ki yürümekten haz almışım. Ama haz aldıkça yürümekten, sen bende azaldın. Sen azı sundun, ben çok aldım.

Aylar önce bir gün. Ve aylar sonra bir anı. Nasıl bir şeydi ki bu; biraz film, en çok da gerçek hisler barındıran. Bir sene sonrasının bize neler getireceğini bilemeyiz. Ya da neler götüreceğini. Dün gibi yaşansa da, hissedilse de her şey, bir plaktır ömür, ne yaparsan yap izler bırakır; kiminin düşlerinde, kiminin yüreğinde. Silmek istesen de o andaki anları, hücrelere kazınmış eski bir veridir sanki.

8 ay önce 662 km hislerimin güney doğusunda bilmediğim bir coğrafyada bıraktım tümleşik hislerimi. Kurumuş çam ağaçlarının iğneleri birbirine geçmiyor, taç dahi yapılmıyordu oysaki. Mevsimin kavurucu sıcaklığında hislerimin en doğusunda saklı kalan, bir askerin tecrübe defterinde yazılı bir not gibiydi. Her adım atışında kendine söz verip tekrarlar gibiydi: “Nasılsın?”

Her şeyden uzakta, hislerime yakın bir yerdeydim. Sayılı gün geçtikten sonra, hayat nasıl olacak der gibiydim. Bir nevi ikilemedeydim.

Bir yol. 3080 adım. Akşam sabah aralıksız adım attığım bu yerde, susuzluktan kuraklaştım, rüzgârın esmesiyle tozun havaya kalktığı gibi hislerimde de göz gözü görmez olmuştu. 3080 adım. Üşenmedim. Erinmedim. Saydım. Sırf sonu belki sana çıkar diye 662 km uzaktan saydım ve sonu sana çıkmadı çıkmaz sokaktaki hislerimin, kilometrelerce uzaklıktaki istediğime, his dediğime.

Bir hayal kurdum. Zaman saatimin pili saymaya başladığı andan beri. Günler eksildikçe takvimden, daralıyordu ruhum, daraltıyordu istediğim. Kara bir duvar isti belki kalemimden akan, mürekkep dolduruyordu ömrümün boş sayfalarını yüreğimden geçen bir hisle.

Öyle bir zaman dilimidir ki bu, insana istediğini de unutturur, dinlediği şarkıları da. Ama hatırladığın bir şey vardır. O da değişmeyen bir ses tonudur.

Kaç ton ağırlık basar hasret kilometrelerce uzaktan? Bilinmez bir denklemdir bu. Bir gün, hislerimi nota yaptığım, kendi kendime söylediğim duygularımın bam telinin koştığı andı. Artık ne bir nota çıkıyordu hislerimden ne de bir cümle kurulabiliyordu. Sadece bir şeyin farkına vardım: 3080 adımın ne kadar uzun bir yol olduğunu. Bir gün önce ışık hızıyla gitmiş gibi hissettiğim 3080 adım, bir gün sonra gittiğim 3080 adımla aynı mesafeydi. Peki ya neydi farkı? Yoksa haberim olmadan uçuyor muydum? Yoksa düşünmekten uyuşuyor muydum?

Anlaşılan o ki, uyuşmuştum, hissetmiyordum artık hiçbir şeyi. O denli ki bir sona odaklanmış, artık tükenmeyen adımlarıma istediklerimi değil, en derinden gelen hislerimi koymuştum. Sen, bilmediğim bir coğrafyada yüreğimin bir köşesinde saklı kaldın. Gerçek hislerimle boğuşarak uğurladım seni. Tam 1 yıl önce.

Nasıl da güzel çiçek açardı ilkbahar. Sen, o ilkbaharın gece yağın çiyinde bir gülün özünde saklı kaldın. Hayallerimse hiçbir zaman 1 adım daha fazla atmadığım 3080 adımlık yolun 3081. adımında saklı kaldı.

3081. adımım, kendine çok iyi bak.

Benim Adım Gökyüzü

Ne zaman nefes almakta zorlansam
Bakarım gökyüzüne
Beni anlatır
Bir ben yok gökyüzünde, birkaç ben var
Maviydi önce huzurluydu
Güneşliydi gülüşlerim
Sonra bulutlandı mimiklerim
Yağmur yağdı gözlerimden
Yıldızlarla ışık aramaya başladım
Geceler çöktü gözlerime, göz kapaklarımı açamadım
Açtığımda uzay gibi boşluktaydım
Başım dönüyordu dünya gibi
Asıl sarhoşluk da nedenini bilmeyişimdi

Bir acı var gökyüzünde
Sevdiğimiz insanların kanatlanıp bize bulutların
Ardından bakması gibi
Bu yüzden şimşekler çakar gökyüzünden
Bu yüzden benim adım gökyüzü

DUYGU KEBİÇ

Hız. Mevlâna ve Şems'in yüzyıllar boyu tüm dünyayı etkileyen muhabbetleri ve Şems-i Tebrizi'nin kuralları üzerine...

BUSE AKIN

İlahi Aşkın Yeniden Yazılışı

Hepimiz çok iyi biliriz Mevlâna ile Şems-i Tebrizi arasındaki muhabbetin derinliğini. Tasavvuftaki ilahi aşk, bu iki Allah dostunun birbirini bulmasıyla yeni bir anlam kazanmıştır. Her ne kadar Şems, Mevlâna'nın hocası olsa da, muhabbetleri öğrenci-öğretmen ilişkisinden ibaret değildir. Bu, yıllarca arayış içerisinde olan iki dostun, iki sırdaşın birbirini bulmasıdır. Bu birliktelik üç yıl gibi kısa bir süre devam etmiştir ama asırlar boyu sürecek yeni bir ilahi aşkın temellerini atmışlardır.

Mevlâna'daki dönüşüm Şems-i Tebrizi'yle olmuştur. Mevlâna'nın hayatında Şems köşe taşı oluşturur. Eğer o olmasaydı Mevlâna da bildiğimiz anlamda Mevlâna olmazdı. Çünkü Şems-i Tebrizi, onun ilham kaynağıdır. Mevlâna'nın müreşidi, sırdaşı ve dostudur. Mevlâna'yı anlamaya ve araştırmaya çalışanlar mutlaka onunla karşılaşır. Hocasını, yani Tebrizi'yi anlamadan Mevlâna'yı anlayamayız. Mevlâna üzerine araştırmalar yapan Cemalnur Sargut da şöyle demiştir: "Mevlâna Şems'le karşılaşmasaydı da tüm eserleriyle dünyaya tesir edecekti ama Mevlâna olmayacaktı."

Şems ulaştığı mertebeye onu da ulaştırmaya çalışır. Kendi ilminden, kemalinden ve ilahi aşkından ona da tattırır. Mevlâna hep ön plandadır, Şems-i Tebrizi hep geri planda kalmıştır. Oysa Mevlâna'ya ilham kaynağı olan böyle birinin sıradan bir şahsiyet olduğu düşünülemez. O, Mevlâna'yı Mevlâna yapmak için görevlendirilmiş bir alimdir. Hz. Şems'in hocası müritlerine şöyle der: "Diyar-ı Rum'da Celaleddin isminde bir zatın irşat edilmesi murat edildi. Hanginiz talipsiniz?" Hz. Şems sağ elini kalbinin üzerine koyarak boynunu sola doğru eğerek ve susar, "Talibim" kelimesini bile kullanmaz. Hocası da "Sen anladın, bu işin sonunda başını vermek var" der.

Dostlukları 1244 yılında başlar ve yaklaşık 3 yıl sürer. Mevlâna'nın hocası, dostu, sırdaşı Şems Hazretleri asırlara uzanacak Mevlâna'nın temellerini atmak için onun dış dünyayla bağlantılarını keser. Mevlâna Hazretleri kendisini Şems'e verir. Artık bütün vaktini Şems'le geçirmeye başlar ve yeni yeni tatmaya başladığı ilahi aşk içinde mest halde bir hayat yaşar. Bu arada halk ve Mevlâna'nın öğrencileri arasında kıskançlıklar baş göstermeye başlar. Çünkü Mevlâna artık onlarla ilgilenmemektedir. Şems'e karşı içten içe bir kırgınlık beslerler. Çünkü Şems gelmiş ve hocalarını ellerinden almıştır. Mevlâna ve Şems hakkında ileri geri konuşurlar. Bu konuşmalardan rahatsız olan Şems Hazretleri ansızın ortadan kaybolur, memleketine döner.

Hocası, dostu, sırdaşından ayrı kalan Mevlâna, yemez, içmez, konuşmaz birisi olmuş çıkmıştır. Hatta yakın arkadaşları ve öğrencileri Hz. Mevlâna'ya: "Böyle kendini parçalıyorsun, harap ediyorsun ama müsaade edersen biz sana bir soru sormak istiyoruz." derler. "Sen Şems gelmeden evvel kimsenin şüphe etmediği dört dörtlük bir mümindin, hocaydın, öğretmendin, müderristin. Her şeyi biliyordun, sana üstelik Şam'daki hocan söylemedi mi, 'Senin bilemeyeceğin bir şey kalmadı' diye?"

Hız. Mevlâna "Evet doğru söylüyorsunuz," der. "Peki senin ibadetlerinde bir eksiklik var mıydı?" Mevlâna "Hayır" diye cevap verir. "Peki sen Şems'ten ne öğrendin ki böyle perişansın, şu haline bak!" derler. Mevlâna şu müthiş açıklamayı yapar ve aslında bu açıklama Mevlâna ile Şems arasındaki ilişkiyi en güzel açıklayan örnektir. Der ki: "Evet dediklerinizin hepsi doğru, fakat ben Şems'e rastlamadan önce üşüdüğüm zaman ısınıyordum, ama Şems'ten sonra artık ısınmıyorum."

Çünkü Şems bana bir şey öğretti. Yeryüzünde bir tek mümin üşüyorsa ısınma hakkına sahip değildin. Ben de biliyorum ki yeryüzünde üşüyen müminler var, artık ben de ısınmıyorum. Eskiden açken bir tas çorba içince doyardım, ama şimdi hiçbir şey bana bir besin hası vermiyor. Çünkü biliyorum ki açlar var. İşte Şems bana bunu öğretti. Bu öğrettiği şey ise fahr-i kâinat efendimizin ahlakının ta kendisidir.”

Şems Hazretleri'nin vedası Mevlâna Hazretleri'ni derinden etkiler. Dostunu, hocasını kaybeden Mevlâna dış dünyayla bağlantısını iyice koparır. Bu arada hocasıyla birkaç kez mektuplaşır ve onu dönmeye ikna etmeye çalışır. En nihayetinde de ikna eder. Ve eski günlerdeki gibi tekrar hocasıyla vakit geçirmeye başlar. Ama yine aynı ileri geri konuşmalar başlamıştır. Bir gece 7-8 kişilik bir grup Şems'i dışarı çağırır. Şems başına geleceklere bilmesine rağmen dışarı çıkar. Çünkü o görevini yerine getirmiştir ve bu görevin sonunda başına geleceklere de ilk andan bu yana çok iyi bilmektedir. Yalnız yerde birkaç damla kan görürler. Hz. Şems sırta kadem basmıştır.

Hz. Şems'in akıbeti hakkında net bir bilgiye sahip değiliz. Kuvvetle ihtimal öldürülmüştür. Ama cesedi bulunamamıştır. Kim tarafından ve niçin öldürüldüğü de tam bir muammadır. Kimisine göre Mevlâna'yı sevenlerin kıskançlığının kurbanı olmuştur. Hatta onu öldürenlerin arasında Mevlâna'nın küçük oğlu Alaeddin Çelebi'nin de olduğu rivayet edilmektedir. Kimisine göre ise bu, siyasi bir cinayettir. Mevlâna'nın Moğol hükümdarı Guyuk Han'a yaranmak isteyen Anadolu Selçuklu veziri Bahaüddin tarafından öldürüldüğü öne sürülmüştür. Bu iki Allah dostunun arasındaki muhabbet yüzyıllarca şiirlere konu olmuştur. Günümüzde ise bu muhabbet üzerine romanlar yazılmaktadır.

Aşk Romanından Şems-i Tebrizi'nin Kurallarından Bazıları

*Aklın kimyası ile aşkın kimyası başkadır. Akıl temkinlidir. Korka korka atar adımlarını. “Aman sakın kendini!” diye tembihler. Halbuki aşk öyle mi? Onun tek dediği: “Bırak kendini, koy gitsin!” Akıl kolay kolay yıkılmaz. Aşk ise kendini yıpratır, harap düşer. Halbuki hazineler ve defineler, yıkıntılar arasında olur. Ne varsa harap bir kalpte var!

*Şu dünyadaki çatışma, önyargı ve husumetlerin çoğu dilden kaynaklanır. Sen sen ol, kelimelere fazla takılma. Aşk diyarında dil zaten hükmünü yitirir. Aşk dilsiz olur.

*Şu hayatta tek başına inzivada kalarak, sadece kendi sesinin yankısını duyarak hakikati keşfedemezsin. Kendini ancak bir başka insanın aynasında tam olarak görebilirsin.

*Başına ne gelirse gelsin karamsarlığa kapılma. Bütün kapılar kapansa bile, O sana kimsenin bilmediği gizli bir patika açar. Sen şu anda göremesen de, dar geçitler ardında nice cennet bahçeleri var. Şükret! İsteddiğini elde edince şükretmek kolaydır. Dileğin gerçekleşmediğinde de şükret.

*Sabretmek öylece durup beklemek değil, ileri görüşlü olmak demektir. Sabır nedir? Dikene bakıp gülü, geceye bakıp gündüzü tahayyül edebilmektir. Allah âşıkları sabrı

gülbeşeker gibi tatlı tatlı emer, hazmeder. Ve bilirler ki, gökteki ayın hilalden dolunaya varması için zaman gerekir.

*Aşk bir seferdir. Bu sefere çıkan her yolcu, istese de istemese de tepeden tırnağa değişir. Bu yollara dalıp da değişmeyen yoktur.

*Hakk'ın karşına çıkardığı değişimlere direnmek yerine teslim ol. Bırak hayat sana rağmen değil, seninle beraber aksın. “Düzenim bozulur, hayatımın altı üstüne gelir” diye endişe etme. Nereden biliyorsun hayatın altının üstünden daha iyi olmayacağını?

*Esas kirlilik dışta değil içte, kisvede değil kalpte olur. Onun dışındaki her leke ne kadar kötü görünürse görünsün, yıkandı mı temizlenir, suyla arınır. Yıkamakla çıkmayan tek pislik, kalplerde yağ bağlamış haset ve art niyettir.

*Başkalarından saygı, ilgi ya da sevgi bekliyorsan, önce sırasıyla kendine borçlusun bunları. Kendini sevmeyen birinin sevilmesi mümkün değildir. Sen kendini sevdiğin halde dünya sana diken yolladı mı, sevin. Yakında gül yollayacak demektir.

*Cenneti ve cehennemi illaki gelecekte arama. İkisi de şu an burada mevcut. Ne zaman birini çıkarırsın, hesapsız ve pazarlıksız sevmeyi başarsak cennetteyiz aslında. Ne vakit birileriyle kavgaya tutuşsak, nefrete, hasede ve kine bulaşsak tepetaklak cehenneme düşüveririz.

*Kâinat yekvücut, tek varlıktır. Her şey ve herkes görünmez iplerle birbirine bağlıdır. Sakın kimsenin ahını alma, bir başkasının, hele hele senden zayıf olanın canını yakma. Unutma ki dünyanın öteki ucunda tek bir insanın kederi, tüm insanlığı mutsuz edebilir. Ve bir kişinin saadeti, herkesin yüzünü güldürebilir.

*Tanrı kılı kırk yararak titizlikle çalışan bir saat ustasıdır. O kadar dakiktir ki, sayesinde her şey zamanında olur. Ne bir saniye erken ne bir saniye geç. Her insan için bir âşık olma zamanı vardır, bir de ölmek zamanı.

*“Yaşadığım hayatı değiştirmeye, kendimi dönüştürmeye hazır mıyım?” diye sormak için hiçbir zaman geç değil. Kaç yaşında olursak olalım, başımızdan ne geçmiş olursa olsun, tamamen yenilenmek mümkün. Tek bir gün bile öncekinin tıpatıp tekrarıysa, yazık. Her an her nefeste yenilenmeli. Yepyeni bir yaşama doğmak için ölmeden önce ölmeli.

*Noktalar sürekli değişse de bütün aynıdır. Bu dünyadan giden her hırsız için bir hırsız daha doğar. Ölen her dürüst insanın yerini bir dürüst insan alır. Hem bütün hiçbir zaman bozulmaz, her şey yerli yerinde kalır merkezinde... Hem de bir günden diğer güne hiçbir şey aynı olmaz.

*Aşksız geçen bir ömür beyhude yaşanmıştır. Acaba ilahi aşk peşinde mi koşmalıyım; mecazi mi, yoksa dünyevi, semavi ya da cismani mi diye sorma! Ayrımlar ayrımları doğurur. Aşkın ise hiçbir sığa ve tanımlamaya ihtiyacı yoktur. Başlı başına bir dünyadır aşk. Ya tam ortasındadır, merkezinde ya da dışındadır hasretinde.

GELDİK

MAHALLENİZE!

İstanbul

Axis Kağıthane
Metro Garden
Neomarin
Axis Bayrampaşa
Maltepe Park

Ankara

Nata Vega
Ankara Optimum
Ankara Forum

Samsun

Bafra Çelikpark
City Mall
Samsun Piazza

Çorum

Çorum AHL Park

Konya

Konya Novada

Ordu

Ordu Novada

Tokat

Tokat Novada

Adana

01 Burda

Bolu

14 Burda

Balıkesir

10 Burda

Erzincan

Erzincan Park

Gaziantep

Gaziantep Forum

İzmit

41 Burda

Kastamonu

Kastamall

Kayseri

Kayseri Park

Kırıkkale

Podium

Kırklareli

39 Burda

Malatya

Malatya Park

Kahramanmaraş

Maraş Piazza

Van

Van AVM

Yozgat

Yozgat Novada

İzmir

Agora İzmir AVM

İzmir Optimum

Bursa

Özdilek Park

Eskişehir

Espark

Antalya

Özdilek Park

Reeder

ENGİN DİLSİZ

Kendimize sormamız gereken soru şu: Sadece bedenen değil; ruhsal, duygusal ve psikolojik olarak da fit miyiz?

Fit miyiz?

Bu sorunun yazılı olduğu duvarı çoğunuz fotoğraflarda, sosyal medyada veya gerçekte görmüştür. Kurumsal bir spor salonunun ikonu haline gelmiştir "Fit miyiz?" sorusu. Bu spor salonuna giden herkesin muhakkak bir fotoğrafı vardır bu yazıyla. Böyle bir fotoğrafı olan birini gördüğümüzde hemen anlarsınız hangi spor salonunda olduğunu.

Spor salonunun duvarında yazan "Fit miyiz?" sorusu insanlara, onların dış görünüşlerinin yanı sıra ruhsal, duygusal ve psikolojik olarak da sorulmaktadır. Bu ne anlama gelmektedir? Anlamı şu: İnsan herhangi bir sporu sadece yağ yakımı, zayıflama, vücut geliştirme gibi sadece dış görünüşü değiştirme amacıyla yapmamalıdır. Spor bedensel olduğu gibi ruhsal, duygusal ve psikolojik olarak da yapılmalıdır. Toplum olarak spor salonlarını hep zayıflama ve vücut geliştirme yerleri olarak görürüz. Tabii önceliğimiz hep bu yödedir. Fakat bu salonlar aynı zamanda terapi merkezleri gibidirler. Sporun her türlü insanın bedenine etki ettiği gibi ruhuna, duygularına ve psikolojisine de etki etmektedir. Spor yapan insan daha sağlıklı olur. Sağlıklı insanın ise ruhu, duyguları ve psikolojisi de sağlıklı olur. Bu da bizleri daha iyi bir insan yapar.

Bir söz vardır: "Create your own legend." Yani "Kendi

efsanesini yaratın." Biz de kendinizi tanımalıyız. Sınırlarımızı ve yapabileceklerimizi keşfetmeliyiz. İnsanları birbirinden ayıran genetik faktörler gibi kas yapımız da genetik olarak değişiklik göstermektedir. Bunun için kendi vücudumuzu tanımamız gerekmektedir. Sakın kendinizi başkaları ile kıyaslamaya kalkmayın. Bu yolda yapacağınız en büyük hata bu olur. Profesyonel sporcu, antrenör veya olimpiyatçı değilseniz bırakın tavsiye almayı, kendi tavsiyenizi oluşturun. Öncelikle ne istediğinizi ve yapmanız gerektiğini bilin.

Karar verme ilk adımdır. Kimsenin sizi engellemesine izin vermeyin. Olumsuzluklara takılmayın. İş hayatınız ve yaşam standartlarınız sizi yıldırmasın. Motivasyon ise ikinci adımdır. Bahaneleri bir kenara bırakın. Unutmayın, mazeret kaba et gibidir ve herkeste bulunur. Spor bir yaşam tarzı haline getirin. Spor önceliğiniz olsun. Süreklilik ise son adımdır. Tüm bunları yaptığınızda bilin ki artık sizin için zor diye bir şey olmayacak, imkânsız sadece biraz zaman alacaktır.

"Work hard in silence, let success be your noise." Yani sessizce çok çalışın, başarınız sizin gürültünüz olsun. Başarı ise biraz zaman alabilir. Sabırlı olmalısınız. Yaptığınız işi şova dönüştürmeyin. Unutmayın, böyle gelen başarı ya kusurludur ya da başarısız olmuş bir başarıdır. Bırakın başarınızla övünmeyi. Öyle çok, öyle iyi çalışın ki başarınız sizin yerinize şov yapsın...

ZEYNEP TANRIVERDİ

Voleybolun dünyadaki ve Türkiye'deki tarihi ile kurallarına yakından bakalım.

Voleybolun Tarihçesi

Voleybol, William Morgan tarafından 1895'te ABD'de bulundu. Morgan, YMCA adlı bir derneğin üyesi olarak gençlerin spor yapması için bu oyunu geliştirmiştir. Morgan, basketboldan daha az fiziksel temas gerektiren bir oyun oluşturmak üzere basketbol, beyzbol, tenis ve hentbolun bazı özelliklerini bir araya getirmiş ve bu oyuna "Mintonette" adını vermiştir.

Morgan fileyi tenisten ödünç almış ve onu yerden yaklaşık 183 cm yükselterek ortalama insan boyunun biraz üzerine çıkarmıştır. 1896 yılında Springfield Koleji'nde YMCA Kongresi toplandığında "Mintonette" adını "volleyball" olarak değiştirmiştir. Çünkü bu oyunda önemli olan topu öne-geriye getirmektir ve bu İngilizcede "volley" anlamına gelmektedir.

Bir oyun olarak voleybol önceleri ABD'li iş insanları tarafından oyun sahalarında görülmüştür. 1900 yılında Kanada bu sporu benimseyen ilk ülke olmuş ve uluslararası bir kuruluş olan YMCA voleybolun bütün dünyaya yayılmasına öncülük etmiştir, ayrıca aynı yıl voleybol için özel top tasarlanmıştır. İlk uluslararası turnuva 1913 yılında Asya kıtasında düzenlenmiş ve turnuvaya Çin, Japonya ve Filipinler katılmıştır. 1916'da Filipinler'de top belli bir açıyla yükseltilerek başka oyuncu tarafından vurulması şeklinde hücumla yönelik bir stil geliştirilmiştir. Birinci Dünya Savaşı sırasında Avrupa'ya gelen ABD askerleri voleybolu tanıtmaya başlamışlar ve 1917 yılında YMCA üyesi ABD askerleri bu sporu Fransa'ya götürmüşlerdir. 1917 yılında voleybol Çekoslovakya'da oynanmaya başlamıştır. Yine aynı yıl oyun puanı 21'den 15'e düşürülmüştür. 2,13 metre olan file yüksekliği 2,43 metreye yükseltilmiştir. 1918 yılında sahadaki oyuncu sayısı 6 ile sınırlı tutulmuştur.

Voleybol 1920'de Polonya'da oynanmaya başlanmış ancak her ülke oyun kurallarını farklı biçimde belirlemiştir. Örneğin Asya

1960 Yılı İstanbul ve Türkiye şampiyonası Fenerbahçe kulübü voleybol takımı, soldan: Ayten Salihi (kapitan), Mahmut Güneş, Çetin, Naiman Koca, Cahit Köseer ve İsmail Yıldırım...

kıtasında voleybol 9 kişiyle ve alçak filede oynanmıştır. 1922'de her takım için üç vuruştan sonra topu karşıya atma kararı alınmıştır. 1922'de ilk defa YMCA ulusal şampiyonası Brooklyn, New York'ta 11 eyaletten 27 takımın katılımıyla gerçekleşmiştir. 1928'de turnuvalara ve kurallara ihtiyaç duyulduğu görülmüş ve USVBA (Birleşik Devletler Voleybol Federasyonu) kurulmuştur. Voleybol sahasının YMCA takımı dışındakilere açılması ile ilk defa ABD açık hava oyunu gerçekleşmiştir. 1930'da ilk defa ikili plaj voleybolu oynanmıştır. 1934'te ulusal voleybol hakemleri onaylanmış ve aynı yıl Stockholm'de IAHF (Uluslararası Hentbol Federasyonu) Kongresi'nde Polonya başkanı bir teknik komite kurulmasını teklif etmiş ve komite kurulmuştur.

1936'da Berlin'de Olimpiyatlar sırasında ikinci kongre yapılmış ve uluslararası bir komitenin kurulmasına karar verilmiştir. Ancak İkinci Dünya Savaşı'nın çıkması bu girişimi etkilemiştir. 1937'de Boston'daki Amatör Sporlar Birliği toplantısında ABD voleybol federasyonunu ulusal, resmi, idari örgüt olarak kabul etmiştir. 1938 yılında ABD'de uygulanan kurallar küçük değişikliklerle uluslararası kurallar olarak kabul edilmiştir. 1947'de Paris'te yapılan uluslararası kongrede Uluslararası Voleybol Federasyonu belirlenmiştir. Bu federasyona ilk üye olan ülkeler; ABD, Brezilya, Belçika, Fransa, Hollanda, İtalya, Macaristan, Mısır, Portekiz, Polonya, Uruguay ve Yugoslavya'dır. 1948'de ilk ikili plaj voleybolu turnuvası yapılmıştır. 1949'da ilk dünya

şampiyonası Prag, Çekoslovakya'da yapılmıştır. 1961 yılında Marsilya'da voleybol olimpik branş olarak kabul edilmiştir. 1964 yılında Tokyo'da yapılan Olimpiyatlarda erkekler ve kadınlar voleybol müsabakaları Olimpiyat programına konulmuştur. 1964 yılında Tokyo'da kadınların bir defaya mahsus müsabakaya katılabilecekleri kararı alınmıştır. 1966 yılında Prag'da kadınların Olimpiyatlara katılmaması kararı kaldırılmıştır. 1974'te Meksika'daki dünya şampiyonası Japonya'da televizyondan yayınlanmıştır. 1987'de Uluslararası Voleybol Federasyonu dünya plaj voleybolu serisini programa almıştır. 1989'da ise federasyon, voleybol sporuna yardım programı oluşturmuştur. 1990'da dünya ligi kurulmuş, 1992'de ABD'de 4 kişilik profesyonel plaj ligi başlamıştır. 1995'te voleybol sporu 100 yaşını kutlamış, 1996'da ise ikili plaj voleybolu Olimpiyat programına alınmıştır.

Türkiye'de Voleybol

Voleybol Türkiye'ye 1919 yılında Amerikalılar tarafından getirilmiştir. Bu sporu Türkiye'ye tanıtan kişi, Dr. Deaver isimli bir YMCA üyesidir. Dr. Deaver 1919-1925 yılları arasında YMCA müdürlüğünü yapmış, adı geçen derneğin Çarşıkapı'daki spor salonunda başlayan voleybol müsabakaları İstanbulluların ilgisini çekmiş ve rağbet görmüştür. Aynı zamanda Çağaloğlu'nda bulunan Erkek Muallim Mektebi'nde beden eğitimi öğretmeni Selim Sırrı Tarcan, YMCA Derneği'nde oynanan voleybolla ilgilenmiş ve öğrencilerine bu sporu öğretmiştir. 1920-1924 yılları arasında Selim Sırrı Tarcan'ın yetiştirdiği öğretmenler, voleybol öğretmeni olarak görev aldıkları yerlere bu sporu götürmüşler, bu sporun yayılmasını sağlamışlardır. İstanbul'daki bütün okullarda (Kabataş, Galatasaray, Vefa, İstanbul Lisesi) voleybol futboldan daha öncelikli hale gelmiştir. Bu liselerden mezun olup eski mühendis mektebine geçenler voleybolu 1924-1944 yıllarında buranın sembolü haline getirmiş, İstanbul şampiyonaları ilgi görmüştür. 1949'da ilk kez Türkiye voleybol şampiyonası yapılmış, bu şampiyonaya Beyoğlu, GS, Altınordu, Moda, Kurtuluş, Vefa, Kadıköy kulüpleri katılmıştır. 1952'de Ayhan Demir üniversite takımını Mısır'a götürmüş ve modern voleybol ile karşılaşmıştır. 1953'te ülkemizde Yugoslavya'da oynanan maçlarla oyun sistemimiz değiştirilmeye başlanmış ve 1956'da ilk defa dünya şampiyonasına katılarak dünya voleybolu ve kuralları konusunda bilgi sahibi olunmuştur. Bu arada ülkemize getirilen Yugoslav antrenör gençlerimize modern voleybolu öğretmeye başlamıştır.

Türkiye Voleybol Federasyonu'nun Kuruluşu

İstanbul şampiyonası 1928'den beri düzenli olarak yapılmaktayken Türkiye voleybol şampiyonası da 1949'dan itibaren düzenlenmeye başlanmıştır. Türkiye 1948'de Uluslararası Voleybol Federasyonu'na üye olmuştur. Buna rağmen ülkemizde ayrı bir federasyon kurulmamış, voleybol, basketbol ve el topu spor

spor oyunları federasyonu olarak idare edilmiştir. Kulüplerde çoğu zaman basketbol takımları bir araya gelerek voleybol takımı kurmuşlardır. 1958'de yetkililer federasyonları ayırmış, voleybol ve el topu federasyonu kurmuşlardır. Bu da bu spor adına büyük bir aşama olmuştur. 1958'de ilk defa erkeklerde Avrupa şampiyonasına katılan takımımız diğer yıllardaki tüm şampiyonalarda da yer almıştır. Kız takımımız 1963'te oynanan Avrupa şampiyonasına katılmıştır. 1967'de 35 takımın katılımıyla Avrupa şampiyonası ülkemizde organize edilerek modern voleybolun ülkemize yayılması sağlanmıştır. Türkiye, 1998 yılında ilk defa elemelerden geçerek Japonya'da yapılan dünya voleybol şampiyonasına katılmıştır.

Voleybolun Kuralları Nelerdir?

Voleybolun kuralları nelerdir, maddeler halinde bakıyoruz:

- Voleybol topu 260–280 gram ağırlığında ve 65 cm genişliğinde olmalıdır.
- Voleybol sahası 9 x 18 metredir ve tam ortadan ikiye ayrılır. Her set sonrası takımlar yarı sahalarnı değiştirirler.
- Oyun esnasında hiçbir oyuncu rakip sahaya basamaz.
- Voleybol sahasının orta çizgisinde bulunan file, sahayı iki eşit yarı sahaya böler. Bu filenin uzunluğu erkekler için 2,43 cm, kadınlar için 2,24 cm olarak belirlenmiştir.
- Ancak ortak bir kararla bu file daha alçak şekilde ayarlanabilir.
- Bir yarı sahanın arka çizgisinin sağ tarafında ayrılan üçte birlik bölüme "servis alanı" adı verilir ve servis, yani oyunu başlatma vuruşları bu alandan tek seferde topu rakip yarı sahaya gönderecek şekilde yapılır.
- Servis atışı "servis alanı" dışından yapılırsa geçersiz olur.
- Oyun kapalı bir alanda oynanıyorsa tavan yüksekliği en az 7,8 metre olmalıdır.
- Oyun servisle başlar.
- Servis atışı topa el içi, kol ya da yumrukla vurularak yapılabilir.
- Servisle gelen topu karşılayan takım, en fazla üç vuruşla topu tekrar diğer yarı sahaya göndermek zorundadır.
- Oyuncular oyun esnasında topa iki kere üst üste vuramaz.
- Oyuncular her ne sebeple olsun rakip alana basamaz.
- Oyuncular topu sabit olarak ellerinde tutamaz.
- A takımı topu B takımının yarı sahasına ya da saha çizgisine değdirmeyi başarırsa 1 puan kazanır.
- Ancak A takımının attığı top B takımının sahasının dışına değerse B takımı 1 puan kazanır.
- Hiçbir oyuncu topa kalçasından aşağısı ile temas edemez.
- Topa üç kereden fazla dokunmak, rakip sahaya basmak, fileyi tutmak, fileye temas etmek, topa kuraldışı bir müdahalede bulunmak ya da topu tutmak faul sebebidir.
- Faulerde top rakibe geçer.
- Bir takım 3 set üst üste kazanırsa maç sona erer.

MUTLU AVCI

Yüksek mühendislerin üstün çabalarıyla
4,5 ayda üretilen ilk yerli otomobil Devrim
neden tarihe karıştı?

Türkiye'nin İlk Yerli Otomobilinin Hikâyesi

1961 yılında Cemal Gürsel, bazı şirketlerde çalışan 24 mühendise, tamamen Türkiye'de tasarlanmış ve üretilmiş bir otomobil üretmelerini emretti. Üretilen otomobil 29 Ekim 1961 tarihindeki Cumhuriyet Bayramı kutlamasında gösterilecekti. Yani yerli otomobilin üretilmesi için bu mühendislere sadece 4,5 ay süre tanındı. Ancak üniversitesinden basınına, bir avuç sanayicisinden politikacısına, sesini duyurabilen hiç kimse Türkiye'de otomobil ve motor yapılabileceğine inanmıyordu. Hatta yerli otomobil üretilmesi için ayrılan ödeneğin boşa harcanacağı dahi söyleniyordu. Fakat aradan 4,5 ay geçmiş ve inanılmaz bir şey gerçekleşmişti.

Eskişehir'deki atölyede 130 gün süren süratli bir çalışmanın ardından "Devrim" adı verilen yerli otomobil ortaya çıktı. Biri siyah, diğerleri krem renklerde dört prototip üretildi. Üretilen otomobiller Cumhuriyet Bayramı kutlamaları için trenle Ankara'ya gönderildi. Kömürle çalışan lokomotif bacasından çıkabilecek kıvılcımlara karşı alınan güvenlik önlemi olarak da araçların benzin depoları boşaltıldı. Araçların depolarında sadece manevra yapabilmelerine yetecek kadar benzin kaldı. Tren Ankara'ya sabaha karşı ulaştı. Sıhhiye semtinde bulu-

nan Ankara Demiryolu Fabrikası'na indirilen iki Devrim otomobili, benzin ihtiyacını Sıhhiye'de bulunan mobil benzin istasyonundan karşılayacak ve daha sonra

Meclis'e götürülecekti. Devrim otomobilleri, 29 Ekim sabahı kalabalık bir trafik ekibinden oluşan motosiklet konvoyuyla yola çıktı, ancak motosikletli trafik ekiplerinin benzin alınacağından haberleri olmadığı için benzin istasyonuna uğramadan Meclis'e gidildi. Meclis'in önüne gelindiğinde anlaşılan durumun ardından acele bir şekilde getirilen 1. arabaya benzin konuldu, 2. arabaya konulacağı sırada ise Cemal Paşa, Meclis'in önüne geldi. Cemal Paşa, Anıtkabir'e gitmek için 2 numaralı Devrim otomobiline bindi, 100 metre kadar gidildikten sonra Devrim otomobili durdu. Cemal Paşa'nın "Ne oluyor?" sorusuna direksiyondaki Yüksek Mühendis Rifat Serdaroğlu, "Paşam, benzin bitti" cevabını verdi. 1 numaralı Devrim otomobili ile Anıtkabir'e giden Cemal Paşa şu sözleri söyledi: "Batı kafasıyla otomobil yaptınız, ama Doğu kafasıyla benzin ikmalini unuttunuz."

30 Ekim 1961 tarihinde konuyla ilgili gazete manşetlerinde "Devrim 100 Metre Gitti ve Durdu" başlıkları atılmıştı. Oysa benzini biten Devrim otomobili aynı gün Hipodrom'daki geçit törenine katılmıştı.

EREN TUNCER

Daha çok Çin’de bulunan asılı tabutlar uğurlu kabul ediliyordu.

Asılan Tabutlar

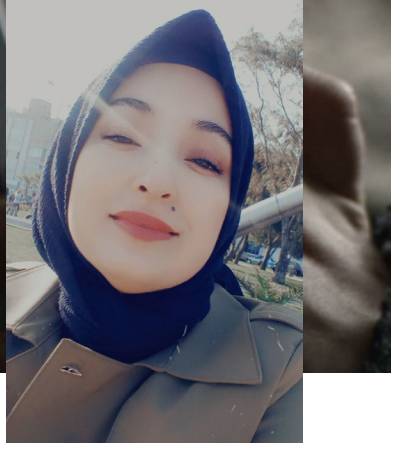
Uzun tarihimiz boyunca biz insanlar ölümlerimizi gömmek için çok yaratıcı yollar bulduk ve çok ayrıntılı mezarlar inşa ettik, ancak karşılaşılan en büyüleyici cenaze geleneklerinden biri Asya’nın asılan tabutları. Çoğunlukla Güneybatı Çin’de, aynı zamanda Filipinler ve Endonezya’da da bulunan bu mezarlar, kelimenin tam anlamıyla bir uçurumun kenarında, genellikle içinden nehir geçen bir vadide havada asılı gibi görünen tabutlardır.

Tabutları asma geleneği, merkez Çin’de, çoğunlukla da Himalaya eteklerinden Çin’in doğu kıyılarına doğru akan büyük Yangtze Nehri’nin güneyindeki izole ve ulaşılması neredeyse imkânsız vadilerinde bulunmaktadır.

Tabutlar hem mağaralarda hem de kayalıklarda birçok farklı şekilde durmaktadır, ancak aşağıdan bakılarak ayırt edilmeleri oldukça zordur.

Peki tabutlar neden asılıyordu? Yuan Hanedanlığı’nda (MÖ 1279-1368) Li Jing adlı Çinli bir beyefendiden bir kez içgörü geliyor ve Yunnan’ın Kısa Günlükleri’nde, “Yükseğe dikilmiş tabutlar uğurludur” diyor. Yani ne kadar yüksekse ölümler için o kadar elverişlidir.

O dönemlerde büyük bir yüksekliğe gömülmek, tanrılara daha yakın olmayı, tabutta oturmayı göğe yaklaştırmayı da sembolize edebilirdi. Ayrıca Bo halkı, yıllarca süren savaşlar, huzursuzluklar, mahsur kıtlığı ve doğal afetlerle dolu sıkıntılı zamanlar yaşamıştı: Belki de öbür dünyada huzur ve sükûneti özlediler ve güzelliklerle çevrili bir sonsuzluğu yaşamayı dört gözle beklediler.

BÜŞRA ÇÖLEZ

İçinde yaşadığımız bu hayata hiç düşünmediğimiz bir açıdan bakıp beynimizdeki sınırları yıkalım ve bu zamana kadar tanımadığımız evreni tanıyalım.

Evren Aslında Bir Sanal Gerçeklik mi?

Hadi bu sefer biraz sınırları zorlayalım ve beyinleri yakalım :) Hayata hiç bilmediğimiz ve düşünmediğimiz bir açıdan bakalım, ne dersiniz?

İnsan, doğası gereği hayatını anne karnından itibaren beş duyu organı ile tanır, bilir ve hisseder. Daha anne karnında muhatap olduğu bu dış dünya onu her an çepeçevre kuşatmıştır.

Yaşadığımız dünyadaki tüm bilgiler bize beş duyu organıyla gelir. Yani biz gözümüzün gördüğü, kulağımızın duyduğu, dilimizin tattığı dünyayı tanır ve biliriz. O yüzden algıladığımız dünyanın farklı olabileceği konusunu hiç düşünmemişizdir. Oysa bilim insanlığa, algıladığımız dünyanın aslında çok farklı olduğunu bilimsel kanıtlarla açıklamıştır. Hadi konuyu daha da açalım, sınırları zorlayalım. Ama bunun için önce beş duyu organımızın nasıl çalıştığına değinelim.

Şu an bu dergideki yazıları okuduğunuzda dergiden gelen ışık demetleri gözün önündeki lensin içinden kırılarak geçer, gözün arkasındaki retinaya ters olarak düşer ve burada elektrik sinyallerine dönüştürülerek beyindeki görme merkezine iletilir; bu elektrik sinyali görme merkezindeki bir sürü işlemden sonra beyinde görüntü olarak oluşur. Aslında elimizde tuttuğumuz "Dergiyi görüyorum" derken beynimizin kapkaranlık bölgesinde sadece elektrik sinyallerini seyrederiz.

Çok sevdiğiniz bir yemeği hayal edin ve onu şu anda yediğinizi düşünün. Peki tat alma işlemi nasıl gerçekleşir? Ağızınıza aldığınız yemek, ilk önce dilinizdeki milyonlarca tat tomurcuğu tarafından algılanır, elektrik sinyaline dönüştürülerek beyindeki tat alma merkezine iletilir, yani siz aslında çok sevdiğiniz yemeğinizi afiyetle yerken aslında beyninizin elektrik sinyallerini algılaması ve anlamlandırması ile yemek yediğinizi düşünürsünüz.

Çok gürültülü bir ortamda olduğunuzu hayal edin. Kulağınıza gelen her sesi kulak kepçesi toplar, orta kulağa iletir. Orta kulak bu ses frekanslarını güçlendirerek iç kulağa aktarır. İç kulak ise bu ses frekanslarını elektrik sinyallerine dönüştürüp beyindeki duyma merkezine aktarır. Yani biz aslında sesin kendisiyle değil,

sadece beyindeki elektrik dalgalarıyla muhatap oluruz. Dışarıda kokladığınız her güzel koku ve her kötü koku da aynı elektrik sinyallerinin beyinde anlamlandırılmasından ibarettir.

Buraya kadar anlattığım her bilimsel gerçek bizi tek bir noktaya götürür: Dış dünya olarak gördüğümüz, kokladığımız, tattığımız o dünya beynimizin içindeki elektrik sinyallerinden başka bir şey değildir ve biz aslında maddenin gerçekte nasıl olduğunu asla bilemez, beynimizin içindeki dünyayla muhatap oluruz.

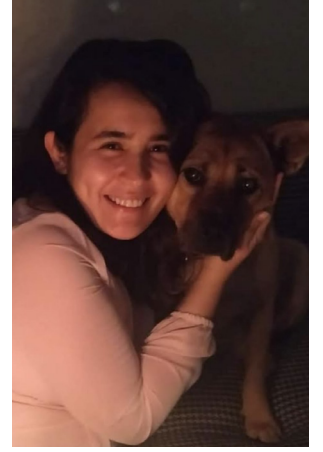
Peki size bir soru... Dış dünya olmadan da biz algılar dünyası meydana getirebilir miyiz?

Kendinizi bir koltukta yatarken hayal edin. Bu zamana kadar muhatap olduğunuz tüm duyuların size verildiğini ve beyninizin bunları elektrik sinyali olarak algılayıp anlamlandırıldığını düşünün. Gerçekte yemediğiniz yemeğin tadının güzelliğinden, koklamadığınız parfümün o müthiş kokusundan ya da üzerinizde olmayan marka kıyafetlerin duruşundan bahsedip bunların hepsiyle gerçekte temas halinde olduğunuzdan adınız kadar emin olurdunuz, değil mi? Aynı şekilde uyuduğunda rüya gören bir kişi beş duyu organı ile rüyasını o kadar gerçekçi yaşar ki ancak uyandığında rüya gördüğünü anlar... Nikola Tesla başta olmak üzere dünyadaki birçok bilim insanı madde üzerinde çalışmalar yapmış ve maddenin gerçekte ne olduğu konusunu derin bir şekilde araştırmıştır.

Bu yazıyı yazarken sadece içinde yaşadığımız bu hayata hiç düşünmediğimiz bir açıdan bakıp beynimizdeki sınırları yıkmak, bu zamana kadar tanımadığımız evreni tanımak ve derin düşünmek, düşündürmek istedim... Belki de içinde yaşadığımız hayatı sorgulamak gerek. Hayata, evrene, bastığınız toprağa, yüzünüze vuran güneşe farklı bakın. Farklı fark edin. Başka pencereler yeni ufuklar açar. Ufkunuz hep geniş kalsın...

Klasik hafızanın artık hatırlamadığı ama bilinçdışında bir yerlere gizlenen ve anlamsız olaylar esnasında ortaya çıkabilen bu enteresan durumu öğrenelim.

Hafızanın Çok Uzak Geçmişi de İçine Alacak Şekilde Genişlemesi: Hiper-mnezi

KIYMET AYYÜCE
KEKLİKKA

Hiper-mnezi Nedir?

Hiper-mnezi, bellekte tutma ve hatırlama işleminin gereğinden fazla olması halidir. Hipomani, mani, akut konfüzyonel deliryumda, hayatı tehdit eden korku durumlarında, beyin travmalarında, temporal lobların uyarıldığı bazı ameliyat sonrasında, amfetamin, halüsinojenik ilaç alımında, epilepsinin aura devrelerinde ve hipnoz durumlarında görülebilir.

Geçmiş hafıza genişlemesi de diyebiliriz hiper-mneziye. Klasik bilincin artık hatırlamadığı veya çok az, anlamsız biçimde hatırladığı şeyleri, daha anlamlı veya bütüne yakın hatırlama işlemidir. Uyku gibi hallerde ve de delirmelerde, delişmenlikte normaldir. Hiper-mneziyi farkında olmadan rüyalarda sık sık deneyimleriz. Siz de uyanınca, rüyanızda; daha önce tanımadığınız birisini, dinlemediğiniz bir melodiyi, gitmediğiniz bir yeri gördüğünüzü düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. O kişiyi gördünüz, o müziği dinlediniz, o yere gitmeseniz bile bir yerlerden okudunuz.

Sigmund Freud bu konuda şöyle bir olay anlatır: Bir adam rüyasında bahçesinin karla kaplı olduğunu görür. Yerde de kara saplanmış, donmak üzere olan iki kertenkele vardır. Adam hayvanları alır, ısıtır ve yuvalarına koyar. Ayrıca hayvanlara yemeleri için duvardaki bitkinin

yapraklarını verir. Adam rüyasında bu bitkinin adını bilmektedir: asplenium ruta muraria. Bir süre sonra tekrar kertenkelelerin yanına döner ama kertenkelelerin sayısı o kadar artmıştır ki tüm caddeyi kaplamıştır. Olayın ilginç yanı şudur ki, adam gerçek hayatta bitkilerin Latince adlarını bilmemektedir. Daha sonra araştırma yapınca rüyasında asplenium ruta muraria dediği bitkinin gerçek hayatta da aynı isimle var olduğunu görür!

Olaydan 16 yıl sonra adamımız İsviçre'ye bir arkadaşını ziyarete gider. Gezerken turistlere satılan bir botanik kitabı görür. Kitapta rüyasında gördüğü bitki vardır ve altında kendi el yazısı ile asplenium ruta muraria yazmaktadır! Çok ilginç değil mi? Aslında değil ve olayda mistik bir taraf yoktur. Adamımız, rüyayı görmeden iki yıl önce bir arkadaşının kız kardeşi ile tanışmıştır. Hanımefendinin yanında hediye olarak bir albüm vardır. Orada bulunan bir botanikçi, adamımızdan yardım isteyerek, albümdeki her kurumuş bitkinin altına Latince adlarını yazdırır. Kertenkelelerin sırrı da kısa süre sonra çözülür. Cadde dolusu kertenkele fotoğrafı, bir derginin eski sayılarından birinde yıllar yıllar önce basılmıştır ve yine adamımız o fotoğrafını gördüğünü, yıllar sonra aynı dergiyi tekrar okuyunca hatırlar.

CEREN DİZLEK

Bu topraklar gibi insanları da kutsaldır, o yüzden bu topraklarda yüzlerce hikâye yazılmıştır.

Türküler ve Hikâyeleri: “Bir Fırtına Tuttu Bizi”

Bir memleketi tanımanın en doğru yolu türkülerini dinlemektir. Türkülerini dinlerken tefekküre dalmaktır. Müzik denince bugün şehvet kokan, anlamsız tıngırtılar akla gelse de yakın zamana kadar müzik dendiğinde akla, içlerinde kocaman bir tarih barındıran, her birinin ayrı hikâyesi olan, yürekten çağlayan, kadere tanıklık eden türküler geliyordu. Bu toprakların insanları da kutsaldır, o yüzden yüzlerce hikâyeler yazılmıştır. Bu toprakların insanları derdiyle yanmış, tutuşmuş insanlardır; tek dertleri aşkları, sevdaları, hasretleri, gurbetleri, vuslatlarıdır. Kanaması hiç dinmeyen, kanamasın diye sabahlara kadar dua eden, “Yaralarım daha tuzum tuzum” dedikleri dertlere sahiptir bu toprakların insanları. Ve bu insanlar, dervıştır, yiğittir, merttir, cefakârdır, vicdanlıdır. Vicdanı olmayan gönüllerden bu türküler çıkar mıydı sizce?

Örneğin “Bir Fırtına Tuttu Bizi”, Mustafa Kemal’in en sevdiği türküdür ve sözleri şöyledir:

“Bir fırtına tuttu bizi, deryaya kardı
O bizim kavuşmalarımız a yârim, mahşere kaldı
Mapushanede yata yata, yanlarım çürüdü
Pencereden baka baka a yârim, ela gözler süzüldü
Pencereden baka baka a yârim, ela gözler süzüldü

Yeni cezve yeni cezve, kaynar kaynamaz oldu
O benim nazlı yârimin dilleri, söyler söylemez oldu
O benim nazlı yârimin dilleri, söyler söylemez oldu

Türkünün hikâyesi ise şöyledir: Yer, tarihimizde yer edinmiş Selanik. Bu hikâyenin, türkünün müsebbibi Sabri ve Çorbacı Dimitri. Bu kişiler, yedikleri içtikleri ayrı gitmeyen, iki çok yakın arkadaşlardır. Dimitri’nin babasının çorbacı dükkânı, Sabri’nin babasının kahvesi vardır. Çocuklar

babalarının yanlarında çalışırlar. Fırsat buldukça sevgilileriyle buluşmaya giderler. Dimitri bir Türk kıızı olan Şefika’yı, Sabri de bir Rum kıızı olan Angeliki’yi sever. Çok iyi dost olan bu iki arkadaş ne yaparlarsa birlikte yaparlar. Ve

türkülere kaynaklık eden o üzücü durum da işte b hikâyede karşımıza çıkar. Aileleri sevgilerine karşı çıkmıştır. Ancak gençler ne olursa olsun sevdalarından vazgeçmezler. Sabri bir gün dayanamayıp Angeliki’yi kaçırmayı karar verir. Tabii dostu onu yalnız bırakmaz ve bir plan yaparlar. Sabri, Dimitri’nin de yardımıyla sevdiğinin evine gider. Ancak kader karşısına farklı şeyler çıkarır. Sevdiğinin babası ve adamları tarafından vurulur. Selanik Balkanlarına kaçarlar. Sabri sevdiğini kaçıramamıştır. Uzun süre dağlarda gezerler.

Sabri ve Dimitri güneye indikleri bir gün, Halkidiki bölgesinde böcekbaşı zaptiyelerine yakalanır ve Selanik zindanına atılır. Bir müddet mahpushanede kalırlar. Koğuştan Sabri ağıt ile seslenir. “Bir fırtına tuttu bizi, deryaya kardı. O bizim kavuşmalarımız a yârim, mahşere kaldı. O bizim buluşmalarımız a yârim, mahşere kaldı.” Kaçırılma olayından sonra Angeliki başkasına verilir ve Selanik’ten çıkarılır. Gelin olup giderken Angeliki, mapushanede Sabri’yi duymuş gibi cevap verir. “Pencereden baka baka a yârim, ela gözler süzüldü.”

Mapushaneden çıktıklarında, Sabri ve Dimitri maalesef hiçbir şeyi bıraktıkları gibi bulamazlar. Mübadele başlamış, Sabri’nin evleri yakılmıştır. İki halk arasında düşmanlıklar başlamıştır. Babaları Anadolu’ya göç etmiş, Şefika ve ailesi taşınmıştır.

Dimitri ile otururlar, “Biz ne iyi komşuyduk, bizi neden düşman ettiler?” diye söylenirken dudaklarından işte o ağıt yükselir:

“Bir fırtına tuttu bizi, deryaya kardı
O bizim kavuşmalarımız a yârim, mahşere kaldı”

Bana göre korku filmleri, tıpkı vücut geliştirme gibi bir çeşit cesaret egzersizidir.

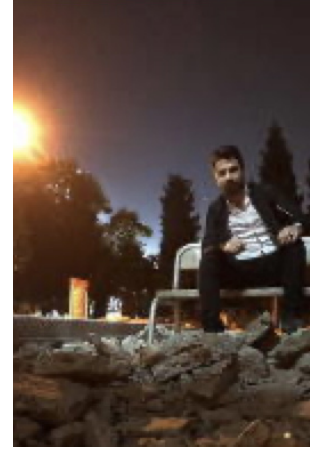
Neden Korku Filmi İzlemeliyiz?

Bu sayıda çoğu insanın uzak durduğu korku filmleri türüne bakacağız. Bu türü kötü bulan da var, gerçekten korktuğu için izlemek istemeyen de. Bu sayıda korku türünün neden sevildiğini ve korku izlemeyen insanların da neden biraz da olsa bu türe şans vermesi gerektiğini paylaşacağız.

Pandemi sırasında kurgusal bir hikâye anlatan “Contagion” (Salgın) filmini izledim ve neden benim gibi birçok insanın gerçek pandemi sırasında bu korkunç filmi izlediğini düşündüm. Küçükken korku filmlerinden nefret ederdim ama bana göre korku evrensel bir duygu. Bugüne kadar dünyada yaşamış her insanın sahip olduğu ve olacağı, iki yüz bin yıllık evrimsel sürecimizde bize her zaman eşlik etmiş bir his. Neredeyse hepimizin sahip olduğu ilk hisler arasında karanlık korkusu var ve bu korkuyu konuşmayı öğrenmeden önce öğreniyoruz. Ama ne yazık ki korku türü yanlış anlaşılıyor ve türü bilmeyenler korkunun sadizmle alakalı olduğunu zannediyor. İnsanlar “Yok, ben korku filmi sevmem “diyerek tüm türü görmezden geliyor. Sonra o insanlara “Jaws’ı seviyorsun, değil mi?” diye sorduğunda “Evet ama o korku filmi değil” diyorlar. Neden korku değil?

Korku sadece cinlerle veya sadizmle alakalı değil, empatiyle alakalıdır. İçimizdeki karanlığı, endişeyi, ihtimalleri, en kötü ihtimalleri, düşünülmemeyeni, kaçınılmaz olanı ve kâbuslarımızı keşfetmemizi sağlar. Korku bizi hayali karanlıkla yüzleştirdiğinde aslında bizi gerçeğin karanlığı ile yüzleşmeye hazırlar. Fakat en önemlisi muhteşem bir çelişkidir korku türü. Şiddet, delilik ve kötülük betimlemesi yaparken aslında empatiyi, cesareti ve anlayışı teşvik eder. Korku filmleri izlerken o filmlere güvenimizi emanet ediyoruz. Bizi sıkıntıya sokması için filme izin veriyoruz. Onun getireceği kaygıyı, korkuyu ve stresi kucaklamak istiyoruz. Bir uçurumun kenarında duruyoruz, kalp atışımız artıyor, nefesimiz hızlanıyor, en ilkel duygularımızın karanlık sularında yüzüyoruz ve sonrasında ışıklar yanıyor, jenerik akıyor ve sağ salim gerçek dünyamıza dönüyoruz.

Pandemi zamanında “Contagion” (Salgın) isimli, başta bahsettiğim

GÖKHAN COŞKUNER

Hollywood filmi inanılmaz popüler oldu. Peki insanlar neden akşam haberlerinde gördüklerinin biraz daha kötü bir versiyonunu izlemek için bu filmi açtı? Neden

kötü bir durumdayken daha kötü bir durumu izlemek istiyoruz? Ben “Contagion” filmini izledim çünkü bir kapanış jeneriği vardı, sonu vardı. Korku bize ufak cesaret patlamaları yaşatır. Gerçek dünyanın dehşeti ile biraz daha iyi başa çıkabilmek için ufak cesaret kırıntılarını verir ama en önemlisi bize hepimizin beklediği en büyük hediyeyi verir: bir son. Dünya güvenli bir yer değil, dünya aç bir yer, karanlık bir yerdir ve korku türünde hayal edebileceğimiz en çirkin, en korkunç, en rahatsız edici şey bile gerçek dünyada yaşananların eline su dökemez. Ekranda veya sayfalarda anlatılanlar sadece gerçeğin soluk bir gölgesidir.

Hepimiz korkutucu bir dünyada yaşıyoruz. Ancak cesaretimiz bizim karanlığın karşısındaki en büyük silahımız; hayatımızda cesareti, empatiyi, iyiliği egzersiz etmemizde ne yardımcı oluyorsa üstüne gitmeliyiz ve bana göre korku filmleri aynı vücut geliştirme gibi bir çeşit cesaret egzersizi.

Tavsiye Film: “It”

Film, Maine’in küçük bir kasabasında yaşayan yedi çocuğu ele alıyor. Bu yedi arkadaş okullarında dışlanan bir gruptur. Arkadaşlar bir yandan hayatın getirdiği sorunlarla, bir yandan da ergenlikle uğraşırken başlarına beklemedikleri bir bela daha açılır. Kurbanlarının korkularına göre şekle girebilen Pennywise, ürkütücü bir palyaço kılığında bu yedi çocuğa dehşet saçmaya başlar. Artık okuldaki sorunları, verecekleri hayatta kalma mücadelesine oranla bir hayli önemsiz kalacaktır.

Korku ve gerilim edebiyatının ustası, dünya üzerinde eserlerini okusun okumasın neredeyse herkesin adını bir şekilde bildiği bir yazar, Stephen King. Şimdiye kadar yazdığı sayısız roman ve öykü ile sadece korku türünün değil, dramatik kurgunun da “kralı” olabileceğini çok kez kanıtlamış bir isim. “It” de bu büyük yazarın çoksatar bir kitabından uyarlanmış.

NURHAYAT ÇAMOĞLU

Kitapların hayatımıza ve kişiliğimize birçok faydası var, hadi gel okuma oranımızı artıralım.

Kitaplara Kulak Ver

Bu yazıda, bahanelere sığınarak okunmayan kitapları ele aldım. "Ben kitap okuyamıyorum, sıkılıyorum" dediğini duyar gibiyim. Aslında sıkılmıyorsun, sadece sana hitap eden kitap tarzını henüz keşfedemedin.

Nasıl her film/dizi sana hitap etmiyorsa ve içinde seçeneklere ayrılıyorsa kitaplar da böyledir; içerik açısından çok zengin ve ruh haline göre seçebileceğin birçok çeşidi bulunur. Ve bu kitaplara erişim bir kütüphane ya da bir uygulama kadar yakın.

Roman, kişisel gelişim, psikoloji, fantastik, felsefe, şiir gibi çoklu alternatifimiz varken Türkiye'de yıllık kişi başına düşen kitap okuma istatistiği 1 dakika. Çok acı... Oysa her gün en az 15 sayfa kitap okusak yılda 5.475 sayfa yapar, bir kitabın ortalama 200 sayfa olduğunu varsayıyorum; böylece yılda 27 kitap okumuş oluruz. Yılda 27 kitap demek ise açılan çağdaş pencereler, gelişen bir ülke, örnek bir nesil, yeni bilgi, yeni hayat, yeni bakış açıları, yeni zevkler, yeni sen ve nicesi demek. Sadece bu da değil; kitap okumak hızlı düşünmeyi ve güzel bir Türkçeyi de beraberinde getirir.

Bir dedenin torununa bir masal kitabından masal okuması kitap okuyan bir neslin geleceğinin habercisidir. Çünkü çocuklar iyi kötü ayırmaksızın bizi örnek alırlar, bizde gördüklerini yaparlar. Ve tabii ki de kitap okuma alışkanlığını da bizden öğrenirler.

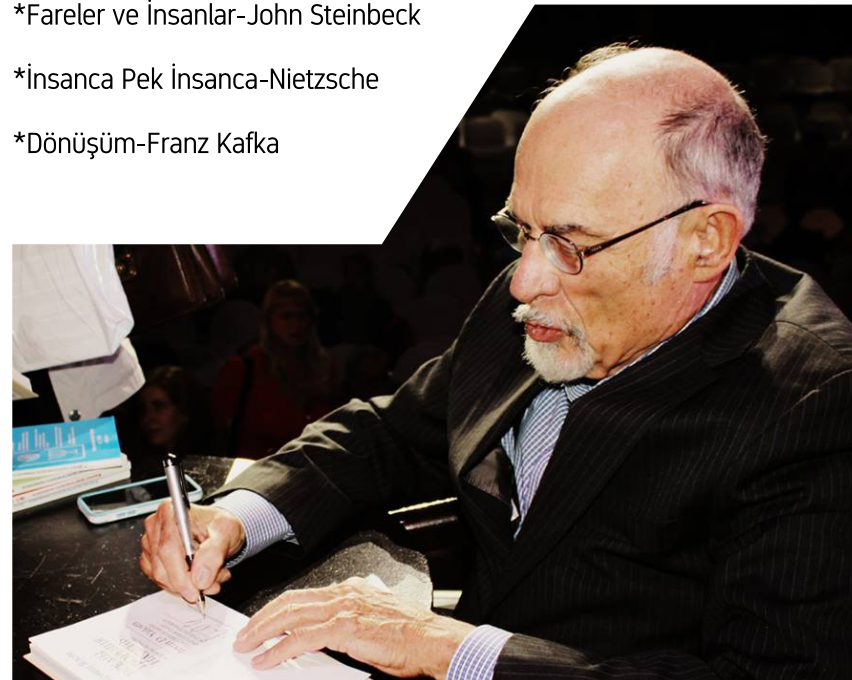
Ben kitap okumanın zoraki bir durum gibi algılanmasının önüne geçmemiz gerektiğini, kitapların zevk almak için de okunabileceğini savunuyorum. Kitaplar bize arkadaş olurlar, kahvemize eşlik ederler. Okuyucularına mental olarak iyi gelir. Okuduğun karakterlerle o kadar bütünleşirsin ki kitap bittiğinde karakterin yokluğunu hissedersin.

Bir konuya daha değinmek istiyorum; kitaplar aksesuar ya da gösterişli kitaplıklarda bulunsun diye alınan dekor ürünleri değildir. Sırf popüler olduğu için de alınıp bir kenara atılmazlar.

Hadi kitap okuma oranımıza bir el atalım, yeni maceralara ve bilgilere açalım.

Bu vesileyle sana favori kitaplarımdan birkaçını önermek istiyorum:

- *Nietzsche Ağladığında-Irvin D. Yalom
- *Bir Ömür Nasıl Yaşanır?-İlber Ortaylı (Hazırlayan: Yenal Bilgici)
- *Beyaz Gemi-Cengiz Aytmatov
- *Fareler ve İnsanlar-John Steinbeck
- *İnsanca Pek İnsanca-Nietzsche
- *Dönüşüm-Franz Kafka

Reeder

ATTIK HAFIZAYA!

Tüm anılarınızı
P13 Blue Max Pro
256 GB'ın
hafızasına atın,
rahatınıza bakın.